ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΔΙΑΛΕΞΗ ΑΡ. 5

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Στους ***Halsbury's Laws of England , Vol. 24, 4η Έκδοση , παρ. 901***, δίδεται ο ορισμός του «*Διατάγματος*» :

> «***901. Meaning of "Injunction".*** *An injunction is a judicial remedy by which a person is ordered to refrain from doing or to do a particular act or thing. In the former case it is called a restrictive injunction and in the latter a mandatory injunction. It is a remedy of an equitable nature".*

Το δίκαιο της επιείκειας δέχεται ακόμη μια διάκριση πέραν αυτών των «*απαγορευτικών*» και «*προστακτικών διαταγμάτων*». Είναι μεταξύ του τι αποκαλούμε «*διηνεκές διάταγμα*» ή «*μόνιμο διάταγμα*» και «*προσωρινό διάταγμα*». Η διάκριση περιγράφεται στον ***Halsbury's supra*** , στις παραγράφους 903 και 904 ως εξής :

> "***903. Perpetual injunctions****. A perpetual injunction is based on a final determination of the rights of the parties, and is intended permanently to prevent infringement of those rights and obviate the*

necessity of bringing action after action in respect of every such infringement".

*"**904. Interlocutory injunctions**. The object of the interlocutory or interim injunction is to preserve matters pending the trial of matters in dispute , and an interim injunction may be granted ex parte in an emergency".*

Στην Κύπρο η Εξουσία του Δικαστηρίου να εκδίδει διατάγματα , περιέχεται σε γενικό πλαίσιο στο *Άρθρο 32 του Περί Δικαστηρίων Νόμου 14/60*. Το Άρθρο αυτό προνοεί ως εξής :

«32.—(1) Τηρουμένου οιουδήποτε διαδικαστικού κανονισμού έκαστον δικαστήριον, εν τη ασκήσει της πολιτικής αυτού δικαιοδοσίας, δύναται να εκδίδη απαγορευτικόν διάταγμα (παρεμπίπτον , διηνεκές ή προστακτικόν) ή να διορίζη παραλήπτην εις πάσας τας περιπτώσεις εις ας το δικαστήριον κρίνει τούτο δίκαιον ή πρόσφορον, καίτοι δεν αξιούνται ή χορηγούνται ομού μετ' αυτού αποζημιώσεις ή άλλη θεραπεία:

Νοείται ότι παρεμπίπτον απαγορευτικόν διάταγμα δεν θα εκδίδεται εκτός εάν το δικαστήριον ικανοποιηθή ότι υπάρχει σοβαρόν ζήτημα προς εκδίκασιν κατά την επ' ακροατηρίου διαδικασίαν , ότι υπάρχει πιθανότης ότι ο αιτών διάδικος δικαιούται θεραπείαν , και ότι εκτός εάν εκδοθή παρεμπίπτον απαγορευτικόν διάταγμα, θα είναι δίσκολον ή αδύνατον να απονεμηθή πλήρης δικαιοσύνη εις μεταγενέστερον στάδιον.

(2) Οιονδήποτε παρεμπίπτον διάταγμα, εκδοθέν συμφώνως τω εδαφίω (1), δύναται να εκδοθή υπό τοιούτους όρους και προϋποθέσεις ως το δικαστήριον θεωρεί δίκαιον , και το δικαστήριον δύναται καθ' οιονδήποτε χρόνον, επί αποδείξει ευλόγου αιτίας, να ακυρώση ή τροποποιήση οιονδήποτε τοιούτον διάταγμα.

(3) Εάν ήθελε φανή εις το δικαστήριον ότι οιονδήποτε εκδοθέν απαγορευτικόν διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1) εβασίσθη επί ανεπαρκών λόγων , ή εάν η απαίτηση του αιτητή με αίτηση του οποίου εκδόθηκε το διάταγμα αποτύχει ή έχει εκδοθεί απόφαση εναντίον του συνεπεία παραλείψεως ή άλλως και φανεί στο δικαστήριο ότι δεν υπήρχε πιθανή βάση για την έγερση της απαίτησης του, το δικαστήριο δύναται , εάν νομίζει τούτο πρέπον, με αίτηση του διάδικου εναντίον του οποίο εκδόθηκε το διάταγμα να διατάξει την καταβολή σ' αυτόν εύλογης αποζημίωσης για τις δαπάνες και την βλάβην ήτις προσεγένετο εις αυτόν διά της εκτελέσεως του διατάγματος.

Πληρωμή αποζημιώσεως δυνάμει του εδαφίου τούτου θα είναι κώλυμα δι' οιανδήποτε αγωγήν δι' αποζημιώσεις εν σχέσει προς οτιδήποτε εγένετο συνεπεία του διατάγματος. Και εάν τοιαύτη αγωγή έχει ήδη εγερθή το δικαστήριον δύναται να διακόψη αυτήν κατά τοιούτον τρόπον και επί τοιούτους όροις ως ήθελε θεωρήσει τούτο πρέπον».

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/*

Επιπροσθέτως της πιο πάνω γενικής πρόνοιας , σχετικό είναι και το *Άρθρο 4 του Περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου , Κεφ. 6* το οποίο προνοεί ως εξής :

«4.—(1) Το Δικαστήριο δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο , ενώ εκκρεμεί σε αυτό αγωγή, να εκδίδει διάταγμα για τη μεσεγγύηση , διατήρηση, φύλαξη , πώληση , κατακράτηση ή επιθεώρηση περιουσίας που αποτελεί το αντικείμενο της αγωγής ή διάταγμα για την παρεμπόδιση οποιασδήποτε απώλειας , ζημίας ή δυσμενούς επηρεασμού που δυνατό, αν δεν εκδοθεί το διάταγμα αυτό , να προξενηθούν σε πρόσωπο ή περιουσία, ενόσω εκκρεμεί τελική δικαστική απόφαση σε ζήτημα που επηρεάζει το πρόσωπο αυτό ή περιουσία ή ενόσω εκκρεμεί η εκτέλεση της δικαστικής απόφασης.

(2) Το διάταγμα μεσεγγύησης που αναφέρθηκε πιο πάνω σημαίνει διάταγμα που ορίζει πρόσωπο ή πρόσωπα για να εισέλθουν σε ακίνητη ιδιοκτησία , που ορίζεται στο διάταγμα, η οποία είναι στην κατοχή του προσώπου εναντίον του οποίου εκδίδεται το διάταγμα , και να συλλέξουν , παραλάβουν και αναλάβουν στα χέρια τους τα μισθώματα και τις προσόδους αυτής, καθώς και τα αγαθά και την κινητή περιουσία του εν λόγω προσώπου και να τα κρατούν για όσο χρόνο ορίζεται στο διάταγμα ή μέχρι νεωτέρου διατάγματος του Δικαστηρίου.

(3) Το διάταγμα παρέχει στο πρόσωπο που ορίζεται με τον τρόπο αυτό πλήρη εξουσία να ενεργεί καθετί το οποίο διατάσσεται να διενεργηθεί με το διάταγμα αυτό καθώς και κάθε συντελεστικό με αυτό και , από την κοινοποίηση του διατάγματος προς το πρόσωπο

εναντίον του οποίου εκδόθηκε, αυτό στερεί το πρόσωπο αυτό από κάθε τέτοια εξουσία, τηρουμένου μόνο του δικαιώματος του να κατέχει την ακίνητη περιουσία που τελεί υπό μεσεγγύηση , και να συνεχίζει τη διεξαγωγή της εργασίας του σε αυτή και να χρησιμοποιεί την κινητή περιουσία η οποία δυνατό να βρίσκεται σε αυτή για τους σκοπούς της κατοχής αυτής και της διεξαγωγής της εργασίας του».

Επίσης σχετικό είναι και το *Άρθρο 5 του Κεφ. 6* , το οποίο προνοεί ότι :

«5.—(1) Κάθε Δικαστήριο , στο οποίο εκκρεμεί αγωγή για χρέος ή αποζημίωση , δύναται , σε οποιοδήποτε χρόνο μετά την έγερση της αγωγής , να διατάξει όπως ο εναγόμενος παρεμποδιστεί να απαλλοτριώσει τόσο μέρος της ακίνητης ιδιοκτησίας που είναι εγγεγραμμένη στο όνομα του ή για την οποία δικαιούται κατά νόμο να εγγραφεί ως ιδιοκτήτης, όσο , κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου, είναι επαρκές να ικανοποιήσει την απαίτηση του ενάγοντα μαζί με τα έξοδα της αγωγής.

(2) Το διάταγμα αυτό δεν εκδίδεται εκτός αν φαίνεται στο Δικαστήριο ότι ο ενάγων έχει καλή βάση αγωγής, και ότι με την πώληση ή τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας σε τρίτο είναι πιθανό να εμποδιστεί ο ενάγων στην ικανοποίηση της δικαστικής απόφασης που τυχόν θα εκδοθεί υπέρ του.

(3) Κάθε διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου αυτού πρέπει να ορίζει , εφόσον είναι πρακτικά δυνατό, τη θέση , τα όρια , την έκταση και τη φύση της ιδιοκτησίας που επηρεάζεται από αυτό.

(4) όταν εκδίδεται διάταγμα δυνάμει του άρθρου αυτού, το πρόσωπο , με αίτηση του οποίου εκδίδεται αυτό , δύναται να καταθέσει στο Επαρχιακό Κτηματολογικό Γραφείο της επαρχίας στην οποία βρίσκεται η ιδιοκτησία που επηρεάζεται από το διάταγμα, επίσημο αντίγραφο του διατάγματος μαζί με σημείωμα που απευθύνεται στον Επαρχιακό Κτηματολογικό Λειτουργό , που ζητά να μην μεταβιβαστεί η περιουσία στο όνομα οποιουδήποτε προσώπου άλλου από το πρόσωπο κατά του οποίου εκδόθηκε το διάταγμα.

(5) Το Διάταγμα και το σημείωμα είναι προσιτά για επιθεώρηση στο γραφείο όπου κατατέθηκαν και κάθε μεταγενέστερη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας, που γίνεται κατά τη διάρκεια της ισχύος του διατάγματος , είναι άκυρη , η θεραπεία όμως οποιουδήποτε προσώπου στο όνομα του οποίου η ιδιοκτησία ήθελε μεταβιβαστεί με τον τρόπο αυτό συνίσταται μόνο σε απαίτηση αποζημίωσης εναντίον του προσώπου που παραχώρησε ή εκχώρησε σε αυτόν την ιδιοκτησία είτε με πώληση , δωρεά , υποθήκη ή με άλλο τρόπο. Ο Επαρχιακός Κτηματολογικός Λειτουργός προβαίνει σε καταχώρηση σε βιβλίο που τηρείται , για το σκοπό αυτό , η οποία δείχνει ότι τα έγγραφα κατατέθηκαν κανονικά και γνωστοποιεί γραπτώς τον αριθμό της καταχώρησης στο πρόσωπο που κατέθεσε το έγγραφο».

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/*

Το *Άρθρο 4, Κεφ. 6*, καλύπτει την εξουσία του Δικαστηρίου να εκδίδει προσωρινό διάταγμα μέχρι και στο στάδιο εκτέλεσης απόφασης για :

1. Μεσεγγύηση
2. Διατήρηση, φύλαξη, πώληση , κατακράτηση περιουσίας
3. Επιθεώρηση περιουσίας
4. Για παρεμπόδιση οποιασδήποτε απώλειας, ζημίας ή δυσμενή επηρεασμό σε πρόσωπο ή περιουσία

Προσωρινό διάταγμα εκδίδεται δυνάμει του *Άρθρου 4 του Νόμου* σε σχέση με περιουσία που είναι το αντικείμενο της αγωγής. Βλέπε πχ , αναφορικά με την αίτηση των ***(1). STAVROS HOTELS APARTMENTS LTD (2) ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ (3) ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ (ΑΡ.2) ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ , 1994, 1 ΑΑΔ σελ. 836*** όπου αποφασίστηκε επίσης ότι όπου η αίτηση για την έκδοση του προσωρινού διατάγματος δεν βασιζόταν στο *Άρθρο 32 των Περί Δικαστηρίων Νόμο* , αλλά μόνο στο *Άρθρο 4 του Κεφ. 6* , το Διάταγμα δεν μπορούσε να είχε εκδοθεί διότι οι μελλοντικές εισπράξεις δεν μπορούσαν να αποτελούν αντικείμενο της αγωγής. Στην υπόθεση εκείνη είχε εκδοθεί διάταγμα με το οποίο εμποδίζονταν οι εναγόμενοι από του να χρησιμοποιούν τις εισπράξεις τους από τα διαμερίσματα και εγκαταστάσεις. Το Δικαστήριο στην σελ. 841 της απόφασης αναφέρει τα εξής:

> *«Ο συσχετισμός του διατάγματος προς την ειδική οπισθογράφηση του κλητηρίου εντάλματος αποκαλύπτει πως δεν ήταν οι εισπράξεις αυτές καθ εαυτές αντικείμενο της αγωγής, ούτε και θα μπορούσε να ήταν*

αφού το διάταγμα αναφέρεται όχι σε ποσά χρημάτων που υπάρχουν αλλά σε εισπράξεις που ενδέχεται να πραγματοποιηθούν. Οι αξιώσεις των εναγόντων , όπως είναι διατυπωμένες στην οπισθογράφηση του κλητηρίου ενταλματος , έχουν στο επίκεντρο τους ποσά οφειλομενα σε εκείνους από τους αιτητές σε σχέση με τα οποία εκδόθηκαν δικαστικές αποφάσεις. Ανεξάρτητα από όσα άλλα θα μπορούσαν να λεχθούν ως προς το βάσιμο της αγωγής στην πραγματικότητα η καταχώρηση της αποτελεί προσπάθεια εφεύρεσης τρόπου εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων που ήδη εκδόθηκαν. Αυτό παρά το ότι το παρεμπίπτον διάταγμα συνδέθηκε με το διορισμό παραλήπτη/διευθυντή.

3. Οι αιτητές αναφέρθηκαν στις δραστικές επιπτώσεις του παρεμπίπτοντος διατάγματος πάνω στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα , ιδιαίτερα αφού δεν περιέχει πρόνοια που να επιτρέπει τη διάθεση ποσών για κάλυψη μισθών ή και άλλων τρεχόντων εξόδων. Το διαζευκτικό επιχείρημα τους, όμως ορθά δεν αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο ασκήθηκε η διακριτική εξουσία του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Επικεντρώνεται στην θέση πως το διάταγμα εκδόθηκε ex parte χωρίς να συνυπάρχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του Περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 6. Είναι νομολογημένο πως το στοιχείο του επείγοντος ή οποιασδήποτε άλλης ιδιαίτερης περίστασης αποτελεί όρο για την ύπαρξη εξουσίας προς έκδοση παρεμπίπτοντος διατάγματος μετά από ex parte αίτηση , [βλ. ***In Re Hadjisoteriou*** *(1986) 1 CLR 429 στη σελίδα 440 και Αναφορικά με την* ***αίτηση της RCK Sports Ltd (Αρ.2)*** *(1993) 1 ΑΑΔ 618]. Το γεγονός της έλλειψης αυτού του υπόβαθρου θα αποτελούσε ανεξάρτητο λόγο για την έγκριση της αίτησης.*

Η αίτηση εγκρίνεται. Το παρεμπίπτον διάταγμα που εκδόθηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λαρνακας στις 13/4/1994 στην αγωγή αρ. 1208/94 ακυρώνεται. Δεν έχουν ζητηθεί και δεν επιδικάζονται έξοδα».

Το *Άρθρο 5* προνοεί για την έκδοση προσωρινού διατάγματος που περιορίζει την συναλλαγή ακίνητης ιδιοκτησίας όπου πχ μεταβίβαση , διαθήκη , υποθήκευση , επιβάρυνση. Η ακίνητη ιδιοκτησία δυνατόν να μην έχει ακόμα εγγραφεί στο όνομα του δικαιούχου.

Οι προϋποθέσεις για παγοποίηση ακίνητης ιδιοκτησίας αναφέρονται στον Νόμο και είναι οι πιο κάτω :

1. Υπάρχει καλή βάση αγωγής
2. Με την πώληση ή μεταβίβαση πιθανόν να εμποδιστεί ο ενάγων στην ικανοποίηση της δικαστικής απόφασης
3. Ύπαρξη εκκρεμοδικίας για χρέος ή αποζημίωση

Στην υπόθεση ***Larticon Co. v. Detergenta, Developments Ltd (2004) 1 ΑΑΔ , 1121*** η μοναδική ακίνητη ιδιοκτησία της *Detergenta* Εναγομένης , ήταν ήδη υποθηκευμένη και δεν θα μπορούσε να καλύψει τυχόν επιτυχία της αγωγής. Αυτό αποτελούσε σοβαρό λόγο που θα δικαιολογούσε την έκδοση προσωρινού διατάγματος. Το πρωτόδικο εύρημα ότι απαιτείται «*στερεά θετική μαρτυρία*» και «*απτά στοιχεία*» για την έκδοση ενός προσωρινού διατάγματος είναι μεν ορθό αλλά στην εξέτασης της τρίτης προϋπόθεσης του *Άρθρου 32 του Νόμου 14/60* δηλαδή ότι θα ήταν δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο

στάδιο εκτός αν εκδιδόταν προσωρινό διάταγμα δεν είναι απαραίτητη η παρουσίαση μαρτυρίας για την απόδειξη της πραγματικής πρόθεσης ενός εναγομένου για την μεταβίβαση ή επιβάρυνση της περιουσίας του. Έγινε δεχτή η εισήγηση ότι το *Άρθρο 5 του Κεφ. 6* θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις του *Άρθρου 32 του Νόμου 14/60.*

Σε μια άλλη υπόθεση , ***C. Phasarias (Automotive Centre) Ltd v. Σκυροποιία «Λεωνίκ» Λίμιτεδ (2001) 1 ΑΑΔ , 785***, το Δικαστήριο απέρριψε πρωτόδικη αίτηση για έκδοση προσωρινού διατάγματος παγοποίησης περιουσιακών στοιχείων δηλαδή , ακίνητης περιουσίας στην βάση του *Άρθρου 5 του Κεφ. 6* και *Άρθρου 32 του Νόμου 14/60* με το σκεπτικό ότι δεν αποδείχθηκε ο ισχυρισμός ότι οι αιτητές είχαν πρόθεση να αποξενώσουν ή να επιβαρύνουν το ακίνητο. Το Εφετείο διαφώνησε. Απεφάσισε ότι δεν είναι αναγκαία η προσαγωγή μαρτυρίας για πραγματική πρόθεση του εναγομένου για αποξένωση ή επιβάρυνση. Εκείνο που μετρά είναι ο κίνδυνος να μην ικανοποιηθεί η δικαστική απόφαση. Περαιτέρω το Δικαστήριο απεφάσισε ότι και αν ακόμη ήταν μεγάλη η διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου και της αξίωσης θα ήταν δυνατό να εκδοθεί το προσωρινό διάταγμα. Το *Άρθρο 5 (1) του Κεφ. 6* αναφέρεται σε μη αποξένωση τόσης ακίνητης περιουσίας ώστε να αποφεύγεται η δέσμευση περιουσίας πέραν εκείνης που εφ όσων δεσμευτεί θα απομακρύνει το κίνδυνο μη ικανοποίησης της δικαστικής απόφασης.

Το *Άρθρο 32 του Νόμου 14/60* καλύπτει όχι μόνο προσωρινά διατάγματα (παρεμπίπτοντα) αλλά και μόνιμα. Οι προϋποθέσεις είναι σύμφωνα με την επιφύλαξη του *Άρθρου 32 (1)* :

1. Υπάρχει σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση
2. Πιθανότητα σε θεραπεία
3. Εκτός εάν εκδοθεί το διάταγμα θα είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η σχέση μεταξύ των προνοιών του *Κεφ. 6 Άρθρα 4 και 5* και του *Άρθρου 32 του Ν. 14/60* σχολιάστηκε στην υπόθεση ***Loucas Papastratis v. Glafcos Petrides (1979) 1 CLR 231*** , στην σελίδα 240 :

> *«We must say that we entirely disagree with this proposition of counsel. With the exception of cases where property is the subject matter of the action, in all other cases an application for an interlocutory order under section 4 of Cap. 6 cannot be considered independently of the provisions of section 32 of Law 14/60. Section 32 of Law 14/60 is of a wider application than section 4 of Cap. 6 and, consequently, when an application is considered under this section the provisions of section 4 of Cap. 6 are automatically taken into account».*

Με λίγα λόγια το *Άρθρο 32 του Νόμου 14/60* έχει μεγαλύτερη εμβέλεια και πεδίο εφαρμογής. Συνεπώς οι πρόνοιες του *Άρθρου 4 του Κεφ. 6* αυτόματα λαμβάνονται υπόψη όταν η αίτηση βασίζεται και στο Άρθρο 32 του Ν. 14/60.

Σε απόφαση σταθμό , ***Andreas Odysseos v. 1. A. Pieris Estates Ltd and others (1982) 1 CLR 557*** στην σελίδα 569-570 , το Δικαστήριο αναφέρει τα εξής **, Pikis J.**

> *«There is no reason in principle or on authority to interpret "a serious question to be tried at the hearing" in the context of the proviso to s.32(1) – Law 14/60, as requiring anything beyond the disclosure of an arguable case on the strength of the pleadings, as the House of Lords suggested in Ethicon, supra. On the other hand, it is fair to assume that the second requirement laid down by the legislature as a pre-condition for the grant of an interlocutory injunction- "a probability that the plaintiff is entitled to relief" – relates to something other than the complexion of the pleaded case of the applicant, and that could not be, in the context of this statutory provision, anything other than the evidential strength of the case of the plaintiff. In so holding, we are fortified by a series of decisions of the Supreme Court to the effect that the principles adopted in Ethicon do not apply in their entirety or in all their breath in Cyprus. The Court must purport to make some evaluation, what this should be we shall explain below, of the evidential strength of the case for the party applying for an injunction. (See, Acropol Shipping Co. Ltd & Others v. Petros Rossis (1976) 1 C.L.R 38; Constantinides v. Makriyiorghou & Another (1978) 1 C.L.R 585; Papastratis v. Petrides (1979) 1 C.L.R 231; HadjiKyriacos & Co. v. United Biscuits (1979) 1 C.L.R 689).*

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

The standard required for the plaintiff to overcome the evidential hurdle is not very high; he is only required to establish "a probability" of success. The concept of "a probability" imports something more than a mere possibility but something much less than the "balance of probabilities" , the standard required for proof of a civil action. A legal probability is something different from a mathematical probability as the Court explained in Re J.S. (a minor) [1980] 1 All E.R. 1061 (C.A.).

"A probability" , in the context of the proviso to s.32 (1), requires the applicant to demonstrate that he has a visible , chance of success.

Lastly, it must be made to appear for the Court to grant an interlocutory injunction, that, without it, it will be difficult or impossible to do complete justice at a later stage, it is clear that the question of the adequacy of the remedy of damages, in the light of the facts of the case, comes into play. The learned trial Judge, as earlier indicated, felt that Odysseos would, in no way, be hindered in the pursuit of the legal remedies to which he might be entitled, by refusing the injunction. He took the view that Odysseos would, under not circumstances, be entitled to become the owner of the property or retrain in possession.

When all the of aforementioned factors are taken into account, the Court must ultimately decide whether it is "just" or "convenient" to grant the injunction"

Στην ***Ανδρέας Σοφοκλέους v. 1. Κωστάκη Ταβελούδη κ.ά (2002) 1 ΑΑΔ 92*** το Δικαστήριο στην σελίδα 98 αναφέρει τα εξής :

> *«Προτού αποφασίσει να παρατείνει την ισχύ του διατάγματος, ο πρωτόδικος δικαστής εξέτασε την υπόθεση υπό το πρίσμα των κριτηρίων , που έθεσε το άρθρ. 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου για την έκδοση προσωρινών διαταγμάτων. Καθοδηγήθηκε , στην αναζήτηση της λύσης, από τη σχετική νομολογία στην οποία έτυχαν ερμηνείας και εφαρμογής οι πιο πάνω πρόνοιες. Επικαλέστηκε, μεταξύ άλλων , τις γνωστές αποφάσεις : Odysseos v. Pieris Estates and others (1982) 1 C.L.R 557, Jonitexo Ltd. V. Adidas (1984) 1 C.L.R 263 και A.B.P. Holdings Ltd. V. Ανδρέα Κιταλίδη κ.α (1994) 1 ΑΑΔ 694. Με αφορμή τις εισηγήσεις των δικηγόρων , ο δικαστής δεν παρέλειψε να επισημάνει ότι έπρεπε να αποφευχθεί ο κίνδυνος να αποφασισθούν πρόωρα θέματα που άπτονται τις κυριότητας του κτήματος».*

Και στην σελίδα 99 :

> *«Ανεξάρτητα όμως από την κατάληξη μας υπήρχε το υλικό για να θεμελιώσει και τις δύο προϋποθέσεις. Όπως υποδείχθηκε στην υπόθεση **Cayne v. Global Natural Resources Plc [1984] 1 All E.R. 225,** σοβαρό θέμα προς εκδίκαση (serious question to be tried) θεωρείται "one for which there is some supporting material". Ο όρος είναι ο ίδιος και στο άρθρ. 32. Τέτοιο υλικό υπάρχει. Το πρωτόδικο δικαστήριο το εντοπίζει στην υφιστάμενη καταχώρηση στα κτηματολογικά βιβλία και διαπιστώνει περαιτέρω ότι μόνο στο πλαίσιο*

που παρέχει η κανονική δίκη μπορεί να διαγνωσθούν τα δικαιώματα των διαδίκων μερών. Αναφορικά με το άλλο κριτήριο είναι προφανής ο κίνδυνος εγγραφής του κτήματος, ενόψει της παραπάνω απόφασης του διευθυντή του Κτηματολογίου, στο όνομα του εναγόμενου, εκτός αν διατηρηθεί το υφιστάμενο καθεστώς πραγμάτων. Θα θυμίσουμε ότι , όπως τονίστηκε επανειλημμένα , ο Διευθυντής δεν έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει περί της ιδιοκτησίας ακινήτων. Μια τελευταία απόφαση επί του θέματος είναι η απόφαση του Πική Π. στην ***Π. Αλκιβιάδου κ.α v. Κ. Κωνσταντίνου κ.α (2001) 1 ΑΑΔ 2133****.*

Στο περίγραμμα του ο εφεσείων αναφέρει , αφού αναλύει διάφορα άρθρα του Κεφ. 224 και προβαίνει σε διάφορους ισχυρισμούς , τους οποίους έχουμε υπόψη, ότι απέδειξε από τώρα την υπόθεση του για πρόσκτηση της κυριότητος του επίδικου με εχθρική κατοχή , τους οποίους οι αντίδικοι του φυσικά αρνούνται. Ενώ οι εφεσίβλητοι στηρίζονται σε μια καταχώρηση στα κτηματολογικά βιβλία που όμως δεν τους παρέχει δικαιώματα. Έτσι λοιπόν δεν υφίσταται η δεύτερη προϋπόθεση που πρέπει να συνυπάρχει για χορήγηση διατάγματος, ότι αυτοί δικαιούνται σε θεραπεία ή ότι έχουν ορατή πιθανότητα επιτυχίας. Επαναλαμβάνουμε ότι το θέμα αυτό είναι για το δικαστήριο της ουσίας και δεν είναι δυνατόν, με ότι προσκομίστηκε, να υπάρχει αξίωση για οριστική κρίση θέματος που έχει από τη φύση του κάποια πολυπλοκότητα. Έτσι στερείται ερείσματος το παράπονο πως δεν αξιολογήθηκε η μαρτυρία και ότι η εκκαλούμενη απόφαση δεν περιέχει αιτιολογία , βλ. ***Jonitexo,*** *ανωτέρω».*

<u>Διαδικασία έκδοσης Προσωρινού Διατάγματος</u>

Όπως έχουμε αναφέρει πιο πάνω, προσωρινό διάταγμα είναι δυνατόν να εκδοθεί στις περιπτώσεις όπου το Δικαστήριο κρίνει ότι το θέμα είναι κατεπείγον ή υπάρχουν ιδιάζουσες περιστάσεις κατόπιν μονομερούς – ex parte αίτησης .

Εκτός σε διαδικαστικά θέματα όπου σύμφωνα με την *<u>Διαταγή 48, των Κανόνων Πολιτικής Δικονομίας</u>* το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να εκδώσει ενδιάμεσο διάταγμα , πχ αποκάλυψης εγγράφων με μονομερή αίτηση , η εξουσία του Δικαστηρίου αλλά και το δικαιοδοτικό πλαίσιο του για έκδοση προσωρινού διατάγματος σε μονομερή βάση , εμπεριέχεται στο *<u>Άρθρο 9 του Περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου , Κεφ. 6.</u>*

Το Άρθρο έχει ως εξής :

> *«9.-(1) Κάθε διάταγμα , το οποίο το Δικαστήριο έχει εξουσία να εκδόσει δύναται , όταν αποδειχθεί το κατεπείγον ή άλλες ιδιαίτερες περιστάσεις να εκδοθεί με αίτηση του ενός από τους διάδικους χωρίς ειδοποίηση στον άλλον.*
>
> *(2) Πριν εκδώσει το διάταγμα αυτό χωρίς ειδοποίηση , το Δικαστήριο πρέπει να απαιτεί από το πρόσωπο που ζητά αυτό, όπως αναλάβει προσωπική υποχρέωση , με ή χωρίς εγγυητή ή εγγυητές , όπως το Δικαστήριο θεωρεί σκόπιμο , για να εξασφαλιστεί η υποχρέωση του*

για αποζημίωση του προσώπου εναντίον του οποίου ζητείται το διάταγμα.

(3) Κανένα διάταγμα το οποίο εκδόθηκε χωρίς ειδοποίηση δεν θα παραμένει σε ισχύ για χρόνο μεγαλύτερο από τον αναγκαίο για επίδοση ειδοποίησης γι αυτό σε όλους όσους επηρεάζονται από αυτό και για παροχή δυνατότητας σε αυτούς να εμφανιστούν ενώπιον του Δικαστηρίου και ενστούν σε αυτό κάθε τέτοιο διάταγμα παύει να ισχύει , μετά την λήξη της περιόδου αυτής, εκτός αν το Δικαστήριο , αφού ακούσει τους διάδικους ή οποιοδήποτε από αυτούς, διατάξει διαφορετικά και κάθε τέτοιο διάταγμα τυγχάνει μεταχείρισης κατά την αγωγή όπως το Δικαστήριο κρίνει δίκαιο.

(4) Καμία διάταξη που περιλαμβάνεται στο άρθρο αυτό , δεν θα ερμηνεύεται ότι επηρεάζει ή εφαρμόζεται στις εξουσίες του Δικαστηρίου να εκδίδει εντάλματα εκτέλεσης».

Όπως προκύπτει , όταν το θέμα θεωρηθεί ότι είναι κατεπείγον ή συντρέχουν άλλες ιδιαίτερες περιστάσεις , το διάταγμα εκδίδεται κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου με αίτηση του ενός από τους διαδίκους χωρίς ειδοποίηση στον άλλον.

Εάν το θέμα δεν είναι κατεπείγον , τότε το Δικαστήριο δεν έχει δικαίωμα αρμοδιότητα , ή δικαιοδοσία να εκδώσει το διάταγμα στην βάση μονομερούς αίτησης. Η έκδοση διατάγματος στην βάση μονομερούς αίτησης είναι η εξαίρεση στον κανόνα, ότι κανένας δεν δικάζεται εκτός εάν ακουστεί επί του θέματος. Τούτο είναι πάγια νομολογημένο , βλέπε πχ την

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/***

απόφαση στην υπόθεση ***(1). STAVROS HOTELS APARTMENTS LTD (2) ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ (3) ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ (ΑΡ.2) ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ , (1994) 1 ΑΑΔ σελ. 836***.

Περαιτέρω έχει νομολογηθεί ότι μετά την επίδοση του διατάγματος , ο Καθ ου η Αίτηση έχει δικαίωμα να εμφανιστεί και να δείξει λόγο γιατί το διάταγμα δεν πρέπει να παραμείνει σε ισχύ. Έχει επίσης νομολογηθεί ότι , με δεδομένο το λεκτικό του *Άρθρου 9 (3) του Κεφ. 6*, ότι το Διάταγμα δεν θα παραμένει σε ισχύ , για χρόνο μεγαλύτερο από τον αναγκαίο για επίδοση ειδοποίησης , η ημερομηνία κατά την οποίαν θα δοθεί η ευκαιρία στον διάδικο να ακουστεί , αφού γίνει επίδοσης του διατάγματος, δεν μπορεί να απέχει κατά πολύ από την ημερομηνία έκδοσης του διατάγματος στην απουσία του διαδίκου. Στην υπόθεση αναφορικά με αίτηση του ***HENRY CHALHOUB, (1999) 1 ΑΑΔ , 1333*** το Δικαστήριο είχε εκδώσει σε μονομερή αίτηση , ενδιάμεσο προσωρινό διάταγμα , το οποίο κατέστη επιστρεπτέο σε 17 ημέρες. Το Δικαστήριο απεφάσισε ότι το *Άρθρο 9 (3) του Περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου , Κεφ. 6*, δεν επιτρέπει τον ορισμό του διατάγματος ως επιστρεπτέου σε ότι το Δικαστήριο θα θεωρούσε ως εύλογο χρόνο , πέραν του αναγκαίου για σκοπούς επίδοσης. Σαν αποτέλεσμα , ακυρώθηκε με αίτηση certiorari το μονομερές αυτό διάταγμα.

Ένας άλλος κανόνας που αφορά την έκδοση προσωρινού διατάγματος σε μονομερή αίτηση , είναι ότι ο Αιτητής έχει υποχρέωση να προβεί σε πλήρη αποκάλυψη όλων των ουσιωδών γεγονότων και ασφαλέστατα να μην παραπλανήσει το Δικαστήριο. Είναι νομολογιακά θεμελιωμένο ότι ισχύει ο κανόνας «*uberrima fides*» δηλαδή «*the utmost good faith*» ή «*της υψίστης*

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

καλής πίστης». Όπως εξηγήσαμε πιο πάνω είναι κατ' εξαίρεση που εκδίδεται ένα διάταγμα, δηλ μια απόφαση έστω και προσωρινής φύσης του Δικαστηρίου χωρίς να ακουστεί η άλλη πλευρά. Συνεπώς ο Αιτητής βαρύνεται με την υποχρέωση εφόσον ζητά από το Δικαστήριο την άμεση επέμβαση του , να αποκαλύψει στο Δικαστήριο όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια. Το καθήκον του Αιτητή σε αιτήσεις αυτού του είδους έχει διευκρινιστεί σε μεγάλο αριθμό αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και αποτελεί θεμελειώδη κανόνα , παράβαση του οποίου έχει σαν συνέπεια την ακύρωση διατάγματος χωρίς καν να ακούσει το Δικαστήριο την ουσία του θέματος. Στην υπόθεση ***Δήμου Πάφου v. Σοφοκλή Βοσκού (2001) 1168***, το Εφετείο έκρινε ότι η πλήρης και ειλικρινής αποκάλυψη , ουσιωδών γεγονότων που είναι σε γνώση του Αιτητή , απαιτείται πάντοτε σε αιτήσεις ex parte. Παράλληλη προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο για παρόμοια με τα επίδικα θέματα στο Επαρχιακό Δικαστήριο , ήταν ουσιώδες γεγονός καθότι και τα 2 ένδικα μέσα τα οποία προωθούσε ο Αιτητής είχαν ουσιαστικά τον ίδιο στόχο. Δηλαδή από την μια ο Αιτητής διεκδικούσε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου κατά του Δήμου Πάφου , διάταγμα να πάψει ο Δήμος να επεμβαίνει σε ορισμένα τεμάχια γης όπου λειτουργούσε εστιατόριο. Παράλληλα όμως είχε καταχωρήσει και Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο κατά του Δήμου Πάφου με την οποία ζητούσε ακύρωση της απόφασης του Δήμου με την οποία του ζητήθηκε να απομακρύνει τα αντικείμενα από το εστιατόριο. Στην απόφαση του , το Δικαστήριο κάνει αναφορά στην σελ. 1172 – 1173 στις αρχές που διέπουν το θέμα :

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

« Πλήρης και ειλικρινής αποκάλυψη όλων των ουσιωδών γεγονότων , που είναι σε γνώση του αιτητή, απαιτείται πάντοτε σε αιτήσεις εξ πάρτε. Διαφορετικά το διάταγμα που δόθηκε χωρίς να τηρηθεί η υποχρέωση αυτή του αιτητή θα πρέπει να ακυρωθεί κατά την Inter partes ακρόαση της αίτησης. Είναι δε άσχετο αν η παράλειψη τέτοιας αποκάλυψης ήταν εσκεμμένη ή όχι. Ο κανόνας αναπτύχθηκε σε σχέση με την χορήγηση διαταγμάτων του τύπου mareva, αλλά είναι καθολικής ισχύος σε υποθέσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας. Η πρώτη υπόθεση που κωδικοποίησε τις αρχές για τη χορήγηση διαταγμάτων mareva ήταν η ***Third Chandris Shipping Corportation v. Unimarine S.A [1979] 1 Q.B. 645*** *(εφετειακή απόφαση). Η υποχρέωση αποκάλυψης ήταν η πρώτη προϋπόθεση που έθεσε. Και εναπόκειται στο δικαστή , κατά την ενάσκηση της διακριτικής του ευχέρειας , να εκτιμήσει τη σημασία τέτοιων στοιχείων.*

Είναι χρήσιμη , στο σημείο αυτό, η αναφορά σε σύντομο απόσπασμα από το βιβλίο του ***Mark S. W. Hoyle "The Mareva Injunction and Related Orders" (1997)*** *3 η έκδοση , στη σελ 71 υπό τον τίτλο* ***«Lack of full disclosure»:***

"*There is a powerful argument in the view that if full and frank disclosure has not been made in the ex parte application, the order will be discharged because of the seriousness of the omission. This is because it is up to the judge to consider the importance of the relevant facts, so that he can exercise his discretion in the light of as much information as possible. Consequently, a lack of full and frank disclosure need not be deliberate before the injunction is*

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

discharged for that reason, but merely has to be pertinent to the issues involved, even if it does not affect the merits of the claim.

*At the ex parte stage the only evidence before the court is that provide*d by the applicant for the injunction. It is an established part of the practice in applications for ex parte orders that the applicant gives as fair a description of the case as possible. The judge should be alerted to any particular defences or problems so that his assessment of the situation is a objective as it can be at the early stage of the matter"

Έχουμε στην Κύπρο ανάλογη θεώρηση, όπως δείχνει η πλούσια περιπτωσιολογία , που εφαρμόστηκε ο κανόνας. Σχετικές είναι οι παρακάτω αποφάσεις στις οποίες επέσυρε την προσοχή μας η δικηγόρος του εφεσίβλητου: ***Demstar Ltd v. Zim Israel Navigation Co. Ltd κ.ά*** *(1996) 1 ΑΑΔ 597 και* ***M & CH Mitsingas Trading Ltd κ.α v. The Timberland Co.*** *(1997) 1 ΑΑΔ 1791, 1797».*

Κατά την εκδίκαση του προσωρινού διατάγματος , είτε αυτό έχει εκδοθεί σε μονομερή βάση , είτε όχι , έχει επίσης αποφασισθεί ότι το Δικαστήριο δεν προβαίνει σε ευρήματα επί των γεγονότων τα οποία θα ήταν πιο σωστό να αποφασιστούν στο στάδιο εκδίκασης της ουσίας της υπόθεσης ***THE JONITEXO LTD v ADIDAS SPORTSCHUHFABRIKEN ADI DASSLER KG (1983) , 1 ΑΑΔ.***

Ευρήματα του Δικαστηρίου σε αυτό το στάδιο , δυνατόν να παρεξηγηθούν ή να θεωρηθούν ότι έχουν προαποφασίσει το θέμα το οποίο θα αποφασισθεί κατά την δικάσιμο. Συνεπώς σε αυτό το στάδιο το Δικαστήριο δεν μπαίνει στην ουσία της διαφοράς , αλλά περιορίζεται στο να αποφασίσει κατά πόσον οι προϋποθέσεις του *Άρθρου 32 του Ν. 14/60* πληρούνται.

Στην σελίδα 271 , το Δικαστήριο αναφέρει τα εξής :

> *«Indeed the learned trial Judge exhibited, after referring to the legal principles relevant to the issues raised before him caution by stating the following:*
>
> *"I believe it would be undesirable in the present case to endeavour to resolve on such evidence as has been adduced the factual disputes on which the result of the action will ultimately turn. Passing off cases very often pose difficult factual questions in respect of which considerable evidence; may be adduced to enable the Court to decide : see the comment of the Privy Council in Cadbury Schweppes **Ltd** and Others v. Pub Squash Co. Pty **Ltd** [1981] 1 All E.R. 213".*
>
> *I fully share his attitude and I have afortiori on appeal acted likewise»*

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ «IN PERSONAM»:

Το Δικαστήριο ενεργεί εκδίδοντας διάταγμα " in personam" με λίγα λόγια το Δικαστήριο σκοπεύει κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του και την εξασφάλιση των αρχών του να ενεργήσει «προσωπικά» δηλαδή «in personam». Τα Διατάγματα του απευθύνονται εναντίον προσώπων και αφορούν τα πρόσωπα και όχι αντικείμενα. Το Δικαστήριο δεν ενεργεί «in rem» .Τα Διατάγματα του δεν στρέφονται, εκτός όπου γίνεται νομοθετική ρύθμιση, κατά της περιουσίας είτε κινητής είτε ακίνητης αλλά δεσμεύουν το πρόσωπο του Εναγομένου ή εναντίον εκείνου που στρέφονται υπό την προσωπική του ιδιότητα και δεν αποτελούν εμπράγματο βάρος κατά της περιουσίας. Συνεπώς όταν το Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία εναντίον Εναγομένου εκτός Κύπρου έχει παράλληλα δικαίωμα να εκδώσει εναντίον του και Διάταγμα. Σαν γενικό κανόνα δεν επιδικάζει όμως θέματα στο πλαίσιο αυτό που αφορούν ιδιοκτησιακής φύσεως διεκδικήσεις και λαμβάνει υπόψη το δίκαιο της χώρας όπου βρίσκεται ο Εναγόμενος.

Όταν εκδίδει διάταγμα το Δικαστήριο , στρέφεται προσωπικά κατά του διαδίκου και όχι κατά της περιουσίας. Στο βιβλίο **Equity and the Law of Trust 10η έκδοση Philip H. Pettit , σελ. 571** οι συγγραφείς εξηγούν :

> *"In granting an injunction 'the court acts in personam, and will not suffer anyone within its reach to do what is contrary to its notions of equity, merely because the act to be done may be, in point of locality,*

beyond its jurisdiction. A person who is residing abroad, and physically outside the jurisdiction, is nevertheless within the reach of the court if service out of the jurisdiction can properly be made upon him under the rules of court, and the same is true of a company incorporated abroad. The court, however, will consider carefully before it grants an injunction in these cases, and , as a general rule, will not adjudicate on questions relating to the title or the right to the possession of immovable property out of the jurisdiction, nor will it give effect to a contractual or equitable right in personam which the lex situs would treat as incapable of creation"

QUIA TIMET INJUNCTION:

Σε ορισμένες περιπτώσεις η έκδοση διατάγματος ειτε προσωρινού είτε μόνιμου εκδίδεται όπου επαπειλείται η πρόκληση ζημίας στον διάδικο και όχι μόνο όταν προηγήθηκε η συγκεκριμένη παράβαση και πρόκληση ζημίας. Στο βιβλίο **PETITT SUPRA** αναφέρονται τα εξής στην σελ. 577:

"Although an injunction is directed to the future, it is, in general , based on some infringement or, in the case of an interim injunction, alleged infringement of the claimant' s rights. It is, however, possible to obtain injunctions, both interim and perpetual, based on an injury by the defendant which is merely threatened or apprehended , although no infringement of the claimant's rights has yet occurred. The House of Lords, in Redland Bricks Ltd v Morris, said that there are two types of cases. First, where the defendant has as yet done

no hurt to the plaintiff but is threatening and intending (so the plaintiff alleges) to do works which will render irreparable harm to him or his property if carried to completion: such cases are normally concerned with negative injunctions. Secondly, the type of case where the plaintiff has been fully recompensed both at law and in equity for the damage he has suffered but where he alleges that the earlier actions of the defendant may lead to future causes of action".

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ/Η ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Το Δικαστήριο εάν κρίνει ότι το θέμα είναι δυνατό να επιλυθεί με την απόδοση αποζημιώσεων , δεν εκδίδει διάταγμα. Όμως όπου οι αποζημιώσεις δεν επαρκούν , τότε το Δικαστήριο προχωρά με την έκδοση διατάγματος, βλέπε ***PETITT supra*** , σελ. 584-585 :

"On the one hand Lord Macnaghten has stated that while the amount of damages that it is supposed could be recovered does not furnish a satisfactory test, an injunction and not damages should be awarded if the injury cannot fairly be compensated by money; or if the defendant has acted in a high handed manner, or if he has endeavoured to steal a march upon the plaintiff or to evade the jurisdiction of the court".

"Most of the cases in which an injunction has been refused and damages awarded are cases where the plaintiff has sought a mandatory injunction to pull down a building which infringes his right to light or which has been built in breach of a restrictive covenant. In such cases the court is faced with a fait accompli and to grant an

injunction would subject the defendant to a loss out of all proportion to that which would be suffered by the plaintiff if it were refused. A similar situation arises where a prohibitory injunction is sought to restrain access to the defendant's house which, if granted, would render the house land-locked and incapable of beneficial enjoyment. One may note also Sharp v. Harrison where Astbury J stated the general proposition that damages and not an injunction should be granted where the plaintiff had not really suffered any damage and an injunction would inflict damage upon the defendant out of all proportion to the relief which the plaintiff ought to obtain.

Finally Lord Denning MR has indicated, obiter, that damages should be awarded where the effect of an injunction would be 'to stop a great enterprise and render it useless".

Στην Κύπρο η πιο πάνω αρχή επιβεβαιώθηκε και εφαρμόστηκε στην ***Loucas Papastratis v Glafkos Petrides (1979) 1 C.L.R 232*** όπου αποφασίστηκε ότι αν ο Ενάγων πετύχαινε στην αγωγή του θα αποκαθίστατο σαν μέλος του «Trust» (Συλλόγου) και θα έπαιρνε και αποζημιώσεις. Συνεπώς δεν σύντρεχε λόγος έκδοσης προσωρινού διατάγματος.

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΑΤΑΝΕΥΣΗ

Όπου παρατηρείται καθυστέρηση και/ή συγκατάνευση , το Δικαστήριο δυνατόν να αρνηθεί την έκδοση προσωρινού ή μόνιμου διατάγματος. Βλέπε ***PETTIT supra***:

p.608

> *"Delay or laches, and , a fortiori, acquiescence by the claimant in the infringement of his rights may disentitle him to an interim injunction, particularly if the defendant has incurred expenditure in the meantime. The meaning of acquiescence has been discussed in a number of cases. It involves a knowledge by the claimant of his rights infringed by the defendant, and an encouragement or even merely passive inaction by the claimant on the strength of which the defendant has expended money or altered his position in violation of the claimant's rights"*

ΚΑΘΑΡΑ ΧΕΡΙΑ

Διατάγματα εκδίδονται όταν το Δικαστήριο κρίνει ότι είναι δίκαιο και πρέπον σύμφωνα με τις αρχές της επιείκειας. Αν η συμπεριφορά του Αιτητή ήταν μεμπτή το Δικαστήριο δυνατόν να αρνηθεί την έκδοση του Διατάγματος. Βλέπε ***Pettit , supra :***

p.609

> *"The jurisdiction to interfere is purely equitable and it must be governed by equitable principles. One of the principles is that the court will not grant equitable relief to a litigant unless he comes, as it is said, with clean hands. On this principle, as Lord Eldon observed, many cases have occurred in which injunctions are applied for, and are granted or refused, not upon the ground of the right possessed by the parties, but upon the ground of their conduct and dealings before they applied to the court for the injunction to preserve and protect that right".*

<u>ΜΗ ΔΙΑΔΙΚΟΙ</u>

Λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση ή μη διατάγματος ο βαθμός επηρεασμού τρίτων μη διαδίκων. Στο ***Pettit , supra***, αναφέρονται τα εξής :

p.615

> *"Again owing to the fact that it is an equitable remedy, the court in deciding whether or not an injunction should be granted may take into consideration the effect that the grant of an injunction would have on third parties. Thus in Maythorn v Palmer the defendant employee had entered into a limited and valid covenant not to enter into the employment of anyone other than the claimant. He entered into the employment of a third party who knew nothing about his undertaking*

to the claimant. The claimant's claim to an injunction was refused, partly on the ground of the injury this would do to the third party, who was not a party to the action".

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ

Σχετική αναφορά γίνεται σε 10 κατηγορίες στον ***Pettit, supra***, ως εξής:

p.618

"1 TO RESTRAIN A BREACH OF CONTRACT (Για να παρεμποδιστεί διάρρηξη Σύμβασης)

There is a close relationship between an injunction to restrain a breach of contract and a decree of specific performance. The terms of a contract may be affirmative or negative, or partly one and partly the other. Subject to the restrictions dealt with in the following chapter, specific performance is the natural remedy to enforce an affirmative term, while the injunction is appropriate to enforce a negative one. So far as jurisdiction to grant an interlocutory injunction is concerned, the general principles discussed above apply, but there are special considerations in regard to a claim for a perpetual injunction".

p.626

"2 TO RESTRAIN LEGAL PROCEEDINGS (Για να παρεμποδιστεί η έναρξη δικαστικών διαδικασιών)

On traditional principles an anti-suit injunction restraining a party from commencing or pursuing legal proceedings in a foreign jurisdiction may be granted when the ends of justice require it. The order is, of course, directed not against the foreign court but against the parties so proceeding or threatening to proceed. It will only be issued restraining a party who is amenable to the jurisdiction of the court, against whom an injunction will be an effective remedy. Since it indirectly affects a foreign court, the jurisdiction must be exercised with caution".

p. 627

*"3 TO PROTECT MEMBERSHIP OF CLUBS , TRADE UNIONS AND OTHER UNINCORPORATED BODIES (*Για να προστατευτούν δικαιώματα συμμετοχής σε Συλλόγους, Συντεχνίες και άλλα σώματα*)*

Members of unincorporated bodies can only be expelled from membership if the rules so provide and the procedure there set out is strictly complied with. The court, accordingly , can only intervene it if can be shown that the purported expulsion was not authorized by the

rules, or that the proceedings were irregular, or not consontant with the principles of natural justice, or that there was mala fides or malice in arriving at the decision. If, however, a member is wrongfully expelled, he may seek a declaration that the purported expulsion is null and void , and an injunction to restrain the club , trade union , or other body from acting on the basis that he is not a member".

Στην Κύπρο το Δικαστήριο αρνήθηκε την έκδοση προσωρινού διατάγματος με το οποίο θα απαγορεύετο η υλοποίηση αποβολής μέλους από τον Σύλλογο «Trust» , επειδή δεν πείσθηκε ότι ο Ενάγων θα υφίστατο ανεπανόρθωτη ζημία. Στο τέλος της ημέρας αν επιτυχής στην αγωγή του θα αποζημιώνετο και θα μπορούσε να αποκατασταθεί με μόνιμο διάταγμα. Βλέπε ***Papastratis v. Petrides (1979) supra.***

p. 628

"4 TO RESTRAIN THE COMMISSION OR REPETITION OF A TORT
(Για να απαγορευθεί η διάπραξη ή επανάληψη αστικών αδικημάτων)

Injunctions have frequently been granted to prevent a threatened or apprehended trespass to land, nuisance and waste , whether legal or equitable , but never, it seems, so as to stop a man being negligent. Also where a person , without just cause or excuse , deliberately interfered with the trade or business of another, and does so by unlawful means. An injunction has been granted to a mother against her son to restrain the commission of assaults, and the court has jurisdiction in nuisance to grant an injunction retaining persistent harassment by unwanted telephone calls. Harassment has now been

made a criminal offence, and an actual or apprehended act of harassment within the Act may be the subject of civil proceedings in respect of which an injunction may be granted. In exceptional cases the court has power to impose an exclusion zone prohibiting the defendant from coming or remaining within a specified distance of a specified property".

Σε υποθέσεις δυσφήμησης τα Δικαστήρια συνήθως δεν εκδίδουν προσωρινά διατάγματα με τα οποία να εμποδίζεται η δημοσίευση/επανάληψη του επίδικου δημοσιεύματος μέχρι εκδίκασης της υπόθεσης γιατί αυτό συγκρούεται με την άσκηση του δικαιώματος «ελευθερίας του λόγου».

Στην υπόθεση ***C T Tobacco Limited v Εταιρεία Εκδόσεις Αρκτίνος Λτδ*** ***(2003) 1 ΑΑΔ 853*** στην σελίδα 863 αναφέρονται τα εξής :

«Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού βρήκε ότι είχαν ικανοποιηθεί τα τρία κριτήρια του Άρθρου 32(1) του Νόμου 14/60 , προχώρησε να εξετάσει κατά πόσο το ισοζύγιο των πιθανών επιπτώσεων (balance of convenience) δικαιολογούσε την παραμονή του διατάγματος σε ισχύ. Προς τούτο αφού σημείωσε ότι η έκδοση τέτοιων διαταγμάτων γίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προχώρησε στην ανάλυση της Κυπριακής και Αγγλικής νομολογίας, όπως επίσης και εκείνης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων , με ιδιαίτερη αναφορά στις αποφάσεις ***Fressoz and Roire v. France (Apl. 29183/95 της 21/1/99), Thomas v. Luxemburg (Apl. 38432/97 της 29/3/2001) και Case of Tammer v. Estonia (Apl. 41205/98 της***

6/2/2001*). Το Δικαστήριο σημείωσε ότι οι πιο πάνω αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αφορούσαν τελικές αποφάσεις πολιτικής και ποινικής φύσης και δεν εξέταζαν τις προεκτάσεις έκδοσης παρεμπιπτόντων διαταγμάτων , ιδιαίτερα δε την εκ των προτέρων λογοκρισία του τύπου η οποία θα πρέπει να αποφεύγεται αφού σύμφωνα με το σύγγραμμα Harris , O' Boyle and Warbrick "Law of the European Convention on Human Rights" (σ.386-7) μια τέτοια διαδικασία δεν πρέπει να τυγχάνει επιδοκιμασίας.*

Στην Αγγλική απόφαση ***Schering Chemicals Ltd v. Falkman Ltd and others [1981] 2 All ER 321*** *ο Λόρδος Denning τόνισε μεταξύ άλλων ότι, "In all but the most exceptional cases we will not grant an interim injunction to restrain the publication of a libel. Such an exceptional case was instanced by Jessel MR. It was a* ***Quartz Hill Consolidated Gold Mining Co. v. Beall [1882] 20 Ch. D. 501*** *at 508 … … an atrocious libel wholly unjustified and inflicting the most serious injury of the plaintiff. Except in such a case we never grant an interim injunction".*

Σε ελεύθερη μετάφραση,

Μόνο στις πιο εξαιρετικές περιπτώσεις θα εκδίδουμε διάταγμα για να εμποδίσουμε τη δημοσίευση δυσφημιστικού κειμένου. Μια τέτοια εξαιρετική περίπτωση υποδείχθηκε από το Δικαστή Jessel MR. Ήταν η υπόθεση ***Quartz Hill Consolidated Gold Mining Co. v. Beall [1881] 20 Ch. D. 501*** *στην σελίδα 508.. … ένα στυγερό δυσφημιστικό κείμενο τελείως αδικαιολόγητο επιφέροντας την πιο σοβαρή βλάβη*

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

στον ενάγοντα. Εκτός από μια τέτοια περίπτωση ουδέποτε θα εκδώσουμε ένα απαγορευτικό διάταγμα.

Μέσα στα ίδια πλαίσια ο Lord Denning επανέλαβε στην υπόθεση ***Harakas and others v. Baltic Mercantile and Shipping Exchange Ltd and another p[1982] 2 All ER 701, 703****, την αρχή ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις τα Δικαστήρια θα εκδώσουν ένα απαγορευτικό διάταγμα , τονίζοντας ότι ,*

"This case raises a matter of principle which must be observed. This court never grants an injunction in respect of libel when it is said by the defendant that the words are true and that he is going to justify them. So also, when an occasion is protected by qualified privilege, this court never grants an injunction to restrain a slander or libel, to prevent a person from exercising that privilege, unless it is shown that what the defendant proposes to say is known by him to be untrue so that it is clearly malicious. So long, as he purposes to say want he honestly believes to be true, no injunction should be granted against him. That was made clear in ***Quartz Hill Consolidated Gold Mining Co. v Beall [1882] 20 Ch D 501"***

Σε ελεύθερη μετάφραση ,

Αυτή η υπόθεση εγείρει μια αρχή που πρέπει να τηρείται. Αυτό το δικαστήριο ουδέποτε εκδίδει ένα απαγορευτικό διάταγμα αναφορικά με ένα λίβελλο όταν ο εναγόμενος λέει ότι οι λέξεις ανταποκρίνονται προς την αλήθεια και ότι θα τις δικαιολογήσει. Έτσι επίσης , όταν μια

περίπτωση καλύπτεται με προνόμιο υπό αίρεση , αυτό το δικαστήριο ουδέποτε εκδίδει ένα απαγορευτικό διάταγμα για να εμποδίσει μια δυσφήμηση ή ένα λίβελλο , να εμποδίσει ένα πρόσωπο να εξασκήσει αυτό το προνόμιο , εκτός αν φαίνεται ότι αυτό που θέλει να πει ο εναγόμενος γνωρίζει ότι είναι ψευδές έτσι που να είναι καθαρά κακόπιστο. Εφόσον προτίθεται να αναφέρει ότι πιστεύει έντιμα ότι είναι αληθές , δεν θα εκδοθεί εναντίον του απαγορευτικό διάταγμα. Αυτό έχει γίνει καθαρό στην υπόθεση ***Quartz Hill Consolidated Gold Mining Co. v. Beall [1882] 20 Ch D 501.***

Ο ευαίσθητος χαρακτήρας ενός προσωρινού διατάγματος προϋποθέτει ότι η έκδοση του, σύμφωνα με το Δικαστή Lord Esher M.R. στην υπόθεση ***Coulson v. Coulson [1887] 2 TLR 846****, θα γίνεται μόνο στις πιο καθαρές περιπτώσεις. Όπως έχει επίσης τονίσει ο Δικαστής Lord Scarman στην υπόθεση* ***The Exclusive Brethren case [1980] 2 All ER 161, 183****,*

"….the prior restraint of publication , though occasionally necessary in serious cases, is a drastic interference with freedom of speech and should only be ordered where there is substantial risk of grave injustice. I understand the test of "pressing social need" as being exactly that".

Σε ελεύθερη μετάφραση

«Η προηγούμενη απαγόρευση της δημοσίευσης , αν και είναι αναγκαία σε σοβαρές υποθέσεις , αποτελεί μια δραστική επέμβαση

στην ελευθερία του λόγου και θα πρέπει να εκδίδεται μόνο όταν υπάρχει ένας ουσιαστικός κίνδυνος σοβαρής αδικίας. Αντιλαμβάνομαι τον όρο «πιεστική κοινωνική ανάγκη» να σημαίνει ακριβώς αυτό».

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια ένα δικαστήριο θα προβεί στην έκδοση ενός παρεμπίπτοντος απαγορευτικού διατάγματος μόνο όταν

(1) Η δήλωση είναι αναμφίβολα δυσφημιστική ,

(2) Δεν υπάρχουν λόγοι που θα οδηγήσουνε σε συμπέρασμα ότι η δήλωση μπορεί να είναι αληθής

(3) Δεν υπάρχει άλλη υπεράσπιση που μπορεί να πετύχει

(4) Υπάρχει μαρτυρία πρόθεσης επανάληψης ή δημοσίευσης της δυσφήμησης (βλ. Gatley "On Libel and Slander" , 9η έκδοση , σελ. 634)

Έχουμε εξετάσει την εισήγηση που έχει υποβληθεί και έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι ορθή. Τόσο η εξέταση των προϋποθέσεων για την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας για την συνέχιση ή όχι του διατάγματος, όπως και η ερμηνεία της σχετικής νομολογίας έγινε μέσα στα ορθά πλαίσια , σε βαθμό που δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε επέμβαση εκ μέρους μας».

Επίσης στην σελίδα 869 :

«Το πρωτόδικο Δικαστήριο αφού σημείωσε ότι θα έπρεπε να λάβει υπόψη ότι είναι ανεπιθύμητο να ζητείται με την αίτηση για προσωρινό διάταγμα ουσιαστικά η ίδια θεραπεία με εκείνη που επιζητείται με την κύρια αγωγή (βλ. Michael v. Brevinos Ltd (1969) 1 C.L.R 578) αποφάσισε να ακυρώσει το προσωρινό διάταγμα που είχε εκδοθεί αφού έλαβε υπόψη μεταξύ άλλων «ότι ουσιαστικά ζητείται η ίδια θεραπεία του διατάγματος και στην κυρίως αγωγή».

Η εφεσείουσα ισχυρίζεται ότι η νομοθεσία και η νομολογία δεν απαγορεύουν την επιδίωξη της ίδιας θεραπείας αν και η ορθή νομική θέση είναι ότι μια τέτοια επιδίωξη είναι λανθασμένη. Εν πάση περιπτώσει προβλήθηκε ότι στην παρούσα περίπτωση το λεκτικό του ενδιάμεσου διατάγματος διαφέρει από τη θεραπεία που επιζητείται με το κλητήριο ένταλμα. Έστω και αν υπήρξαν περιπτώσεις που εκδόθηκαν προσωρινά διατάγματα που επιζητούσαν την ίδια θεραπεία με την αγωγή , εντούτοις στην παρούσα περίπτωση δεν δικαιολογείται κάτι τέτοιο.

Η απόφαση για τα έξοδα είναι λανθασμένη.

Η εφεσείουσα ισχυρίζεται ότι η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι τα έξοδα θα είναι έξοδα στην κύρια αγωγή αλλά σε καμία περίπτωση εναντίον των εφεσίβλητων 1-4 είναι λανθασμένη , αφού (i) το Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη ότι η αιτήτρια ικανοποίησε και τις τρεις προϋποθέσεις του Άρθρου 32 (1) του Νόμου 14/60 και (ii)

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

γιατί με την άρση του ενδιάμεσου διατάγματος η εφεσείουσα έχει αφεθεί έρμαιο δυσφήμησης από τους εφεσίβλητους».

p. 629

*"5 TO PROTECT COPYRIGHT, PATENT RIGHTS AND TRADE MARKS (*Για προστασία δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δικαιώματα για ευρεσιτεχνίας, και εμπορικά σήματα)

An injunction is the appropriate remedy to restrain the infringement of any of these rights, the substantive law now being largely statutory".

p.629

"6. TO RESTRAIN A BREACH OF CONFIDENCE (Για να παρεμποδιστεί παραβίαση σχέσης εμπιστοσύνης)

At the broadest level of generally it can be said that equity offers remedies where a breach of an appropriate confidence, personal or commercial, is threatened or has occurred".

p.635

*"7 TO PROTECT PUBLIC RIGHTS (*Για προστασία Δημοσίων Δικαιωμάτων)

Although, as we have seen , where a statute created an offence, without creating a right of property , and provided a summary remedy, an individual cannot normally claim an injunction, the

Attorney-General can do so if the public interest is affected, unless , it would seem , the statute expressly provides that the statutory remedy is to be the only one. The House of Lords, however, in Gouriet v Union of Post Office Workers has stressed the anomalous character of the civil remedy of an injunction in such circumstances is to add a discretionary penalty for contempt of court to the criminal penalty, which in the case of a statutory offence will have been fixed by Parliament".

p.638

"8 TO RESTRAIN A BREACH OF TRUST (Για να παρεμποδιστεί παραβίαση καταπιστεύματος)

In the exercise of its inherent jurisdiction over trustees the court will inquire what personal obligation are binding on them and in an appropriate case will enforce those obligations by the grant of an injunction. Here an injunction is granted not in aid of a legal right , but to protect a purely equitable claim".

p.639

"9. IN MATRIMONIAL AND OTHER FAMILY MATTERS (Σε θέμα Οικογενειακού Δικαίου)

The Family Law Act 1996, replacing and extending earlier legislation , gives the courts wide powers both in divorce and other matrimonial

proceedings, and in cases where a man and a woman have been living together without being married to each other. The Act gives the courts jurisdiction to grant orders to restrain one party from forcing his or her society on another or otherwise molesting that other, and/or prohibiting him or her from entering on or coming within a specified distance of property occupied by the person seeking the order. The details of these provisions are primarily matters of family law, and are not dealt with in this work".

p.639

"10 IN COMPANY MATTERS (Σε θέματα Εταιρικού Δικαίου)

The legal capacity of a company regulated by the Companies Act 1985 is defined by the memorandum of association , and if a company attempts to do an ultra vires act, that is one beyond its legal powers, even a single shareholder has a right to resist it, notwithstanding that it may have been sanctioned by all the directors and a large majority of the shareholders, and the court will interpose on his behalf by injunction".

Στην Κύπρο με ειδικό νόμο υπάρχει η δυνατότητα παγοποίησης μετοχών σε εταιρεία με προσωρινό διάταγμα ή με τελική απόφαση με στόχο την εκποίηση των μετοχών .

Βλέπε αναφορά στην υπόθεση ***BP Holdings Ltd v. Ανδρέα Κιταλίδη κ.ά (αρ.1) (1994) 1 ΑΑΔ 287*** το Δικαστήριο αναφέρει τα εξής στην σελίδα 297 :

«Ο περί Επιβαρυντικών Διαταγμάτων Νόμος του 1992, (Αρ. 31(Ι)/92) δεν προβλέπει τρόπο εκτελέσεως δικαστικών αποφάσεων με πώληση των μετοχών οφειλέτη σε εγγεγραμμένη εταιρεία Λίμιτεδ , ο οποίος να εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση».

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΑΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ /ΕΡΕΥΝΗΣ (MAREVA ΚΑΙ ANTON PILLER)

Δύο προσωρινά διατάγματα τύπου Mareva και Anton Piller αποτελούν την πρόσφατη εξέλιξη του Δικαίου Επιείκειας . Περιγράφονται στο ***Pettit supra*** ως εξής :

-

p.640

"In Bank Mellat v Nikpour Donaldson (1985) FSR 87 at pg. 2 LJ referred to the Mareva injunction and the Anton Piller order as the law's two 'nuclear' weapons. The object of a freezing injunction , previously called a Mareva injunction , is to freeze the defendant's assets so as to ensure that they are not spirited away before judgment leaving nothing on which the claimant's judgment can bite. It is a prohibitory injunction. By contrast the search order, previously called an Anton Piller order, is a mandatory injunction. It orders the defendant to permit the claimant to enter his, the defendant's premises for specified purposes. It came into being to deal with situations created by infringements of patents, trade marks and copyright , and in particular with acts of so-called video piracy. It is designed to provide a quick and efficient means of recovering infringing articles and of discovering the sources from which the

articles have been supplied and the persons to whom they are distributed before those concerned have had time to destroy or conceal them".

Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 70 δεν μπορούσε να εμποδισθεί Ενάγοντας από του να μετακινήσει ή διαθέσει περιουσιακά στοιχεία εκτός δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου, όπως επεξήγεται στο ***Pettit supra*** *:*

p.641

"In Mareva Compania Naviera SA v International Bulkcarriers SA [1975] 2 Lloyds Rep. 509 the Court of Appeal was following and applying its own decision given a month earlier in Nippon Yusen Kaisha v Karageorgis [1975] 3 All ER 282. Lord Denning MR presided over both these decisions which he subsequently observed set in motion 'The greatest piece of judicial law reform in my time'. Until these cases the conventional wisdom was that Lister & Co v Stubbs prevented a claimant from obtaining an injunction restraining the defendant from removing or disposing out of the jurisdiction property that would otherwise be available to satisfy a judgment that it was likely that the claimant would obtain against him".

Ο στόχος διατάγματος παγοποίησης είναι η διασφάλιση αποτελεσματικής εκτέλεσης αποφάσεων του Δικαστηρίου *,* ***Pettit supra*** *:*

p. 642

"The purpose of a freezing injunction is to ensure that the orders of the court are effectively enforced, in particular that there is a fund

available to meet any judgment obtained by the claimant against the defendant".

Διάταγμα παγοποίησης εκδίδεται όπου υπάρχει συζητήσιμη υπόθεση , όπου υπάρχει λόγος να πιστεύει κανείς ότι υπάρχει κίνδυνος διάθεσης περιουσιακών στοιχείων *,* ***Pettit supra:***

p. 643

"Originally the remedy was regarded as exceptional , but it rapidly became extremely popular. It will, however , only be granted where there is a good reason to apprehend that a debtor would remove assets out of the jurisdiction or otherwise dispose of them to defeat a creditor's claim. It cannot be used simply to improve the position of claimants in an insolvency, merely to exert pressure on the defendant to settle the action, or to safeguard in advance the making of an unjustifiable payment, such as an illegal premium on the assignment of a lease. And the claimant must always at least show that he has a good arguable case".

<u>ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ</u>

Για να εκδοθεί διάταγμα τύπου ***Mareva*** τηρούνται ορισμένα κριτήρια τα οποία έχει θέσει η Νομολογία *,* ***Pettit supra*** *:*

p. 645

"Lord Denning MR set out guidelines to be borne in mind in Third Chandris Shipping Corpn v Unimarine SA. These have been added to and elaborated in later cases. They are :

(i) The claimant should make full and frank disclosure of all matters within his knowledge, which are material for the judge to know and , so long as the proceedings are on a without notice basis, should bring to the attention of the court any subsequent material changes in the situation".

p.646-647

"(ii) The claimant should give particular of his claim against the defendant, stating the ground of his claim and the amount thereof, and fairly stating the points made against it by the defendant"

"(iii) The claimant should normally give some grounds for believing that the defendants have assets here".

(iv) The claimant should give some grounds for believing that there is a risk of the assets being removed from the jurisdiction or otherwise dealt with so as to defeat the ends of justice, before the judgment or award is satisfied. The test is whether the court should conclude that the refusal of a freezing injunction would involve a real risk that a judgment or award in favour of the claimant would remain unsatisfied".

(v) The claimant must, as in the case of any interim injunction , give an undertaking in damages, which exceptionally , in this case will normally extend to the costs of third parties. The claimant must disclose any material change for the worse in his financial position. However, the undertaking need not always be supported by assets: a legally aided claimant may be granted an injunction even though his undertaking may be of little value".

(vi) As regards any assets to which the injunction applies but which has not been identified with precision (for example, money held in an identified bank account) the claimant may also be required to give an undertaking to pay reasonable costs"

(vii) The standard form of order- permits the defendant to spend specified sums to meet reasonable living expenses, defend himself in the action , and carry out transactions in the ordinary course of business such as the payment of trade creditors".

p.648

"(viii) A claimant who succeeds in obtaining a freezing injunction is under an obligation to press on with his action as rapidly as he can so that, if he should fail to establish liability in the defendant, the disadvantage that the injunction imposes on the defendant will be lessened so far as possible".

Στην Κύπρο η Αγγλική Νομολογία ακολουθήθηκε και εφαρμόστηκε στην ***Pastella Marine Co Ltd v National Iranian Tanker Co Ltd (1987) 1 CLR 151.*** Διευκρινίστηκε τότε ότι διάταγμα τύπου "Mareva" δεν μπορούσε να εκδοθεί για παγοποίηση περιουσιακών στοιχείων , δηλαδή πλοίων εκτός Κύπρου. Το Δικαστήριο ακολουθώντας την Αγγλική Νομολογία «ανέτρεψε» προηγούμενη Κυπριακή Νομολογία. Στην σελίδα 164 ο Δικαστής Πικής αναφέρει τα εξής :

> *«The first problem facing us in this appeal is whether we should overrule the decision of the Supreme Court in Polish Ocean Lines (supra) and depart from the interpretation given in that case to the predecessor of s. 32 (1). The reasoning of the judgment of the Supreme Court in the above case was exclusively founded on the interpretation accorder by English Courts to corresponding English legislation. With the disapproval of that line of authority by subsequent English decisions it can be argued that the foundation of the reasoning of that case has gone.*
>
> *Bearing in mind the reasoning underlying recent English authority on the interpretation of s. 45 (1) the emphasis on the historical perspective in which the remedy should be viewed and applied , and given that Polish Ocean Lines is founded upon a premise since declared unsound, that case cannot stand in the way of reappraisal of the ambit of the remedy conferred by the proviso to s. 32 (1). Such re-appraisal carried out with hindsight of developments in English case law, and the illumination of the question in those cases, justified departure from the decision in Polish Ocean Lines. The wording of*

the proviso to s. 32 (1) does not put it beyond the purview of the law to extend the remedy to assets other than the subject matter of the action. Its historical background and the intrinsic nature of the remedy codified thereby, provide additional reasons for the broader view of s. 32 (1).

Viewed from a more mundane perspective, and order in the form of a Mareva Injunction may be regarded as a powerful addition to the armoury of the law, warranted by vast technological changes in transport and the mobility associated therewith of persons and goods. The discretion of the Court to make a Mareva Injunction must be exercised with great circumspection and always with due regard with the specific aims of the law, notably an aid to the process of execution designed to forestall action likely to undermine the efficacy of the judicial process.

The object of Mareva Injunction is not, as it was stressed in the Portlink or Ninemia v Trave to provide incovenanted security to an unsecured creditor. More consequentially for the outcome of this appeal , it was decided in Astiani v Koushi that a Mareva Injunction can only issue with regard to assets within the jurisdiction. The extra territorial extension of Mareva Injunctions , it was pointed out, would not only be oppressive to the defendant but difficult to enforce as well".

Πρωτόδικα σε μονομελή σύνθεση του το Ανώτατο Δικαστήριο στην ***National Iranian Tanker Company Ltd v Pastella Marine Company Ltd***

(1987) 1 CLR 120 εξέδωσε το διάταγμα ανεξαρτήτως του ότι το πλοίο βρισκόταν εκτός δικαιοδοσίας.

Ο Δικαστήρς Λώρης αναφέρει στην σελίδα 137-138 :

> *«Of course the Supreme Court Act 1981 is not applicable in Cyprus., But the doctrines of equity are applicable here in virtue of s. 29 of our Courts of Justice Law (Law No. 14/60) the relevant pan of which reads as follows:*
>
> *"s. 29-(1) Every Court……...shall apply……...*
>
> *(c) The common law and the doctrines of Equity save in so far as other provision has been made or shall be made by any law made or becoming applicable under the Constitution or any law saved under paragraph (b) of this section in so far as they are not inconsistent with or contrary to , the Constitution.*
>
> *……*
>
> *As at present advised I am not aware of any existing provision in any law saved by Article 188 of our Constitution or in any law enacted by our House of Representatives , which is repugnant to the doctrine of Mareva injunction which is as already stated the evolution of the interlocutory injunction exercised in virtue od the Supreme Court of Judicature Act 1873 and subsequently in virtue of s. 45 of the*

Supreme Court of Judicature (Consolidation Act) 1925 i.e long before the establishment of our Republic in 1960.

In view of the above I hold the view that the Mareva doctrine and its evolution though case law up to the enactment of the Supreme Court Act 1981, is applicable to Cyprus; of course I need not repeat that the Supreme Court Act 1981 is not applicable.

In Cyprus the Mareva line was followed in the case of Nemitsas Industries Ltd v. S&S Maritime Lined Ltd & Others (1976) 1 CLR 302"

Και στις σελίδες 140-141 :

« I need not go further into the facts of this case. Suffice it to say that I am satisfied that there is a serious question to be tried at the hearing , that there is a probability that the plaintiff is entitled to relief and in this connection it must be remembered that the plaintiffs apart from the damages which they may be entitled to recover they have deposited with the defendants almost a million American Dollars which were not returned to them so far, and unless an interlocutory injunction is granted it shall definitely be difficult if not impossible to do complete justice at a later stage, bearing in mind that the defendants have no other asset except the vessel in question.

Having already held that the Mareva line can be followed in Cyprus subject to what I have stated earlier in the present decision, I hold the

view that the particular facts of this case do warrant the granting of an interlocutory injunction on the said line.

In the circumstances I consider it just and convenient that the interlocutory order given ex parte should continue in force; as the present interlocutory order could be made both under s. 30 of Law 45/63 as well as under s. 32 of our Courts of Justice Law 1960 (Law No. 14/60) I do hereby order that the interlocutory order granted ex parte and thereafter extended till the present day, be continued pending the final determination of the action".

Στην ***Metro Shipping & Travel Ltd v. Global Cruirers SA (1989) 1 CLR 182,*** διευκρινίστηκε ότι το Διάταγμα, καλύπτει και εναγομένους καθαρά «Κυπριακής» προέλευσης και όχι μόνο «*Foreign based defendants*». Στην σελίδα 185-187 αναφέρονται τα εξής :

«As I have earlier said, the plaintiffs , by their application , seek an order restraining the defendants and Mrs. Peller from withdrawing, transferring and/or otherwise disposing of the money which is deposited in Mrs. Peller's said account. They based their application on section 32 of the Courts of Justice Law (Law 14/60) and a number of English authorities that have introduced and approved the enforcement of what has come to be known as a Mareva Injunction.

A Mareva Injunction, if I can correctly interpret it to be, is an injunction by which a defendant, whether a person or legal entity, foreign or locally-based is restrained from removing assets that he possesses

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/□□□

within the jurisdiction , pending the action and subsequent execution of the judgment, obtained by the plaintiffs or a counter claiming defendant.

In the case of Barclay – Johnson v. Yuill [1980] 1 WLR 1264 A 1265C, Sir Robert Megarry V-C had this to say about the effect of a Mareva Injunction:

"…the heart and core of the Mareva injunction is the risk of the defendant removing his assets from the jurisdiction and so stultifying and judgment given by the courts in the action….the injunction will restrain the defendant from disposing of them (the assets) even within the jurisdiction….

If , then , the essence of the jurisdiction is the risk of assets being removed from the jurisdiction, I cannot see why it should be confined to foreigners in any sense of that term…Naturally the risk of removal of assets from the jurisdiction will usually be greater or more obvious in the case of foreign-based defendants, and so the jurisdiction has grown up in relation to them…is it really to be said that in relation to Mareva injunctions, there is one law for the foreigner and another for the English…

…I do not intend to suggest that matters of nationality, domicile, residence and so on are irrelevant…Any or all of them may be of considerable importance in so far as they bear upon the risk of

removal..within the last year the abolition of exchange control has made it easier for everybody to transfer assets abroad".

Lord Denning MR , in delivering his judgment in the case of Rahman (Prince Abdul) Bin Turki Al Sudairy v Abu Taha and Another, reported in [1980] 1 WLR 1268 at pp 1271-1272 , made reference to the Report of Committee on the Enforcement of Judgment Debts (1969) which considered the problem of debtors running away from the jurisdiction taking with them their assets. The relevant part of the report cited by Lord Denning reads:

"…Under conditions of travel, particularly as the cost of air travel is now within the means of many a debtor, the risk of goods and chattels, or substantial sums of money being taken out of the country is greatly increased. It is possible to imagine countless circumstances in which a power to restrain a debtor could be justified but one will suffice. A debtor may buy valuable jewellery is. If he happens to discover that the debtor has booked an air passage and proposes to leave England a few days later and before any progress can be made with the action which has been commenced is there anyone who would argue in these days that the court should not have power to order that the debtor should not remove the jewellery from the jurisdiction or otherwise dispose of it?

Under section 32 of the Courts of Justice Law (Law 14/60) the litigant seeking an injunction of this nature has to satisfy the Court that

(a) there is a serious question to be tried

(b) there is a probability that the plaintiff is entitled to relied

(c) unless an interlocutory injunction is granted, it shall be difficult or impossible to do complete justice at a later stage.

As regards prerequisites (a) and (b) I find that there is a serious issue to be decided in this action by the Court, namely the meaning and effect of term 11 on the contract of sale entered into between the defendants and Mr. Moutzinos.

I further find that unless the interlocutory injunction is granted, there is a risk that if the plaintiffs obtain judgment, they may find themselves that before they can issue execution the defendants may have disposed of their money from Cyprus by transferring them out of the jurisdiction of the Cyprus Courts.

In the circumstances I find that this is a proper case for the granting of a Mareva injunction".

Η πλέον σημαντική απόφαση στην Κύπρο είναι η πρόσφατη στην ***Seamark Consultancy Services Ltd κ.α v. Joseph Lasala κ.ά (2007) 1 ΑΑΔ 162.*** Σχετικά αποσπάσματα έχουν ως εξής :

Στην σελ. 164-165 :

«Στις 20/2/2006 το πρωτόδικο Δικαστήριο εξέδωσε παρεμπίπτοντα διατάγματα με τα οποία παγοποιήθηκαν και δεσμεύτηκαν όλοι οι

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

λογαριασμοί και καταθέσεις του εφεσείοντος πρώτου εναγομένου σε διάφορες κυπριακές τράπεζες και τράπεζες του εξωτερικού μέχρι ποσού 500 εκατομμυρίων δολαρίων Αμερικής ή του ισόποσου του εν λόγω ποσού σε κυπριακές λίρες. Εναντίον του πρώτου εφεσείοντος εκδόθηκαν επίσης τα ακόλουθα παρεμπίπτοντα διατάγματα :

Παρεμπίπτοντα διατάγματα που δεσμεύουν δύο ακίνητα του στη Λάρνακα.

Παρεμπίπτον διάταγμα μη διάθεσης κινητής του περιουσίας ή οποιουδήποτε μέρος της που υπερβαίνει τις £10.000

Παρεμπίπτον διάταγμα που επιβάλλει επιβάρυνση σε αριθμό μετοχών του.

Εναντίον όλων των εφεσείοντων και άλλων εναγομένων που δεν εφεσίβαλαν την προηγούμενη απόφαση εκδόθηκαν, μεταξύ άλλων , και τα ακόλουθα παρεμπίπτοντα διατάγματα με τα οποία (α) αυτοί διατάσσονται να πληροφορήσουν τους εφεσίβλητους γραπτώς εντός 16 ημερών από της εκδόσεως της αποφάσεως για όλα τα περιουσιακά στοιχεία του πρώτου εναγομένου εφεσείοντος ή τις περιουσιακές ή επιχειρηματικές πράξεις του από 1/1/98.

Εναντίον των εφεσείοντων εναγομένων 1-5 και άλλων εναγομένων μη εφεσείοντων εκδόθηκε διάταγμα να δώσουν γραπτώς εντός 16 ημερών από της εκδόσεως της αποφάσεως πλήρη περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτει το διάταγμα υπό (α) ανωτέρω,

της ταυτότητας τους, της αξίας τους, του τόπου όπου ευρίσκονται , τυχόν επιβαρύνσεις σ αυτά και γενικά οποιεσδήποτε λεπτομέρειες είναι αναγκαίες προς το σκοπό εντοπισμού του αντιστοίχου περιουσιακού στοιχείου. Ακόμα εναντίον των εφεσειόντων εναγομένων 1-5 και άλλων εναγομένων , μη εφεσειόντων , εκδόθηκε , παρεμπίπτον διάταγμα παροχής πληροφοριών αναφορικά με τους δικαιούχους αλλά και άλλες λεπτομέρειες σχετικά με τους, δυνάμει του προαναφερόμενου διατάγματος, αποκαλυφθέντες τραπεζικούς λογαριασμούς.

Εναντίον όλων των εφεσειόντων εκδόθηκε τα ακόλουθα παρεμπίπτοντα διατάγματα (α) για διατήρηση και μη καταστροφή εγγράφων σχετιζομένων με τις αξιώσεις των εφεσίβλητων στην αγωγή και τα οποία αναφέρονται σε ένορκη δήλωση η οποία κατατέθηκε προς υποστήριξη της αίτησης των εφεσίβλητων για παρεμπίπτοντα διατάγματα (β) για παράδοση στο δικηγόρο των εφεσίβλητων της απογραφής όλων των εγγράφων που αφορούν στις αξιώσεις των εφεσίβλητων (γ) για προσαγωγή και κατάθεση στο Δικαστήριο των εγγράφων που θα αναφέρονται στην προαναφερόμενη απογραφή και (δ) για παράδοση αντιγράφων στο δικηγόρο των εφεσίβλητων ή για παροχή άδειας επιθεώρησης τους και λήψη αντιγράφων.

Επιπρόσθετα οι εφεσείοντες 1 , 3, και 4 διατάχθηκαν να μη αποξενώσουν ή επιβαρύνουν καθ οιονδήποτε τρόπο οποιεσδήποτε μετοχές τους στο κεφάλαιο της τρίτης εφεσείουσας.

Σε σχέση με την έκτη εναγόμενη εφεσείουσα εκδόθηκαν επιπρόσθετα παρεμπίπτοντα διατάγματα που μεταξύ άλλων , την εμποδίζουν να αποξενώσει με οποιοδήποτε τρόπο ή να διαχειρίζεται χρηματικά ποσά και περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στον πρώτο εναγόμενο εφεσείοντα ή που η έκτη εναγόμενη εφεσείουσα κατέχει προς όφελος του πρώτου εναγομένου – εφεσείοντα ή από κοινού του πρώτου εναγόμενου εφεσείοντα και οιουδήποτε άλλου προσώπου, μέχρι του προαναφερόμενου ποσού των 500 εκατομμυρίων δολαρίων Αμερικής, εκτός εάν η εφεσείουσα εναγομένη 6 ικανοποιήσει το δικαστήριο ότι κατέχει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία κατά τη συνήθη πορεία της επιχείρησης της και ότι δεν πρόκειται να μεταβιβασθούν προς όφελος του πρώτου εναγόμενου εφεσείοντα.

Και στις σελίδες 178-179 :

«Είναι προφανές λοιπόν ότι δυνάμει του άρθρου 32 του Ν. 14/60 με το οποίο παρέχεται ευρύτατη εξουσία στα Δικαστήρια που ασκούν πολιτική δικαιοδοσία να εκδίδουν παρεμπίπτοντα διατάγματα και με βάση τα όσα λέχθηκαν στην υπόθεση Κιταλίδη (ανωτέρω) περί αναδιάπλασης του πλαισίου της εξουσίας των δικαστηρίων ώστε τα παρεμπίπτοντα διατάγματα που εκδίδονται να καθίστανται αποτελεσματικά μέχρι τη λήξη της διαφοράς αλλά και τα όσα παρατηρήθηκαν γενικά σε σχέση με τις σύγχρονες μεταβολές στους τρόπους συναλλαγής των ανθρώπων , παρείχετο έρεισμα στο πρωτόδικο δικαστήριο να εκδώσει , στην προκειμένη περίπτωση , παρεμπίπτοντα διατάγματα που να δεσμεύουν και περιουσιακά στοιχεία των εφεσειόντων , εκτός δικαιοδοσίας.

Με την ευρύτητα του Άρθρου 32 του Νόμου 14/60 όπως ερμηνεύτηκε στην Κιταλίδης (ανωτέρω) κρίνουμε ότι δεν υπήρχε οποιοδήποτε κώλυμα στο να επεκτείνει το πρωτόδικο Δικαστήριο , το διάταγμα τύπου Mareva που εξέδωσε και σε περιουσιακά στοιχεία εκτός δικαιοδοσίας.Σημειώνουμε ότι στο Άρθρο 32 δεν τίθεται οποιοσδήποτε περιορισμός, εκτός από τις τρεις προυποθέσεις. Ο μόνος περιορισμός που τέθηκε από την Pastella (ανωτέρω) ήταν η μη επέκταση του διατάγματος σε περιουσιακά στοιχεία εκτός δικαιοδοσίας και τούτο ένεκα της Αγγλικής προσέγγισης του θέματος, μέχρι τότε. Σημειώνουμε ότι η ίδια η Pastella (ανωτέρω) είχε επεκτείνει την αρχή της Polish Ocean Lines and Another v. N. Spyropoullos and Another , 20 (Part II) CLR 73, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στην Αγγλική νομολογία και πρακτική οι οποίες αφαιρούσαν από την Spyropoullos το υπόβαθρο στο οποίο είχε βασιστεί. Με την ευρύτατη εξουσία που παρέχει το Άρθρο 32 στα Δικαστήρια, το ιστορικό της επέκτασης των παρεμπιπτόντων διαταγμάτων όπως φαίνεται και από τις αποφάσεις Spyropoullos και Pastella (ανωτέρω) και τις νέες αντιλήψεις που επικράτησαν στην Αγγλία μετά την Pastella κρίνουμε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο , είχε δικαίωμα και εξουσία να ενεργήσει όπως ενήργησε, ουσιαστικά ακολουθώντας την αρχή της Pastella , η οποία επιτρέπει την επέκταση της εμβέλειας των παρεμπιπτόντων διαταγμάτων μέσα στα ευρύτατα πλαίσια του Άρθρου 32 και χωρίς αυτοπεριορισμούς που τέθηκαν πάνω σε υπόβαθρο που στο μεταξύ έχασε τη σημασία την πειστικότητα και την εγκυρότητα του.

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

Όσον αφορά την ικανοποίηση των τριών προϋποθέσεων που τίθενται από το άρθρο 32 του Ν 14/60, στην παρούσα υπόθεση , συμφωνούμε με τον ευπαίδευτο πρωτόδικο δικαστή ότι αυτές ικανοποιούνται στην παρούσα υπόθεση. Το κλητήριο ένταλμα αποκαλύπτει διάφορες αιτίες αγωγής ορισμένες από τις οποίες απορρέουν από παράβαση νομοθετημάτων και κανονισμών των ΗΠΑ τα οποία νομοθετήματα δεν είναι απαραίτητο να αποφασιστεί τελεσίδικα στο ενδιάμεσο στάδιο της έκδοσης παρεμπιπτόντων διαταγμάτων , κατά πόσο τυγχάνουν ή όχι εφαρμογής στην Κύπρο. Εφόσον οι ενέργειες των εφεσείοντων είναι πιθανόν να δίνουν έρεισμα για την δημιουργία καταπιστεύματος ή ακόμη μπορεί να συνιστούν και αστικό αδίκημα αναγνωρίσιμο κατά το Κυπριακό Δίκαιο , το πρώτο και το δεύτερο κριτήριο του άρθρου 32 ικανοποιούνται , δεδομένου ότι ενώπιον του πρωτόδικου δικαστηρίου υπήρχε αρκετό μαρτυρικό υλικό το οποίο συνδέει τους εφεσείοντες με τα όσα καταλογίζονται σ αυτούς. Συνεπώς ήταν λογικό το πρωτόδικο δικαστήριο να αχθεί στο συμπέρασμα ότι οι εφεσίβλητοι είχαν σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση και ορατή πιθανότητα επιτυχίας. Η πιθανότητα επιτυχίας συνάγετο μέσα από τα εξαιρετικά πολύπλοικα και αμφισβητούμενα γεγονότα αλλά και τα λεπτά νομικά σημεία που εγείρονται στην υπόθεση αυτή. Όσον αφορά την Τρίτη προυπόθεση του άρθρου 32 ότι δηλαδή θα είναι δύσκολο ή αδύνατο να απονεμηθεί πλήρης δικαιοσύνη σε μεταγενέστερο στάδιο, υπήρχε επαρκής μαρτυρία ενώπιον του πρωτόδικου δικαστηρίου που έδειχνε ότι ο κίνδυνος αποξένωσης των περιουσιακών στοιχείων των εφεσειόντων ήταν υπαρκτός και υπήρχε και πιθανότητα μη ικανοποίησης μιας απόφασης που τυχόν να πετύχουν στο τέλος οι εφεσίβλητοι. Στο συμπέρασμα αυτό με το οποίο συμφωνούμε, κατέληξε το πρωτόδικο

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

δικαστήριο αφού έλαβε υπόψη το περίπλοκο των γεγονότων υπό το φως του καταλογιζόμενου περίτεχνου δόλου εις νάρος των εφεσίβλητων με τον οποίον εξαπατήθηκαν τόσο οι αρχές των ΗΠΑ όσο και μετόχοι της εταιρείας. Ακόμα το πρωτόδικο δικαστήριο ορθά συνυπολόγισε και τη μη εμφάνιση του πρώτου εναγομένου εφεσείοντα σε ανάλογη διαδικασία που ηγέρθη και εναντίον του στο Isle of Man , στοιχείο που κατά τον πρωτόδικο Δικαστή δημιουργούσε ερωτηματικά ως προς τις προθέσεις του για αντιμετώπιση των ευθυνών του και για ικανοποίηση ενδεχόμενης απόφασης εναντίον του.

Όσον αφορά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου δικαστηρίου αυτό έκρινε ότι το ισοζύγιο της ευχέρειας έκλινε σαφώς υπέρ των εφεσίβλητων και ότι ήταν επάναγκες να διατηρηθεί το status quo ante προς διατήρηση των δεδομένων ως ειχαν αμέσως πριν την έγερση της αγωγής . Συμφωνούμε με τα αυτά τα συμπεράσματα και την κατάληξη του πρωτόδικου δικαστηρίου».

Αναφορά είναι χρήσιμο να γίνει και σε δύο άλλες αποφάσεις . Στην ***Marketrends Capital Market Ltd v. Μιχάλη Γεωργίου (2002) 1 ΑΑΔ 1759,*** αποφασίστηκαν τα εξής στην σελ. 1760 :

«ΝΙΚΟΛΑΟΥ Δ: Εξετάσαμε τα όσα προβλήθηκαν με την έφεση με κάθε προσοχή και προσπαθήσαμε νε ελέγξουμε τους λόγους προς υποστήριξη της με τη συζήτηση που διεξήχθη. Δεν διακρίναμε οποιοδήποτε σφάλμα στην προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Ο βασικός άξονας της κατάληξης του ήταν η αποδοχή μαρτυρίας του ιδίου του εφεσίβλητου ότι διατηρεί οικονομική δυνατότητα να

ανταποκριθεί σε περίπτωση που θα εκδοθεί εναντίον του απόφαση , απορρίπτοντας ταυτόχρονα τη μαρτυρία την οποία προσήγαγε η άλλη πλευρά, μαρτυρία που, αντίθετα με ότι προτάθηκε από τους εφεσείοντες ενώπιον μας, έγινε δεκτή από το Δικαστήριο μόνο που δεν της δόθηκε η βαρύτητα που δόθηκε στη μαρτυρία της άλλης πλευράς, ως μαρτυρίας πειστικής στην οποία η μαρτυρία των εφεσείοντων δεν θα μπορούσε να υπερισχύσει για να υποστηριχθεί το αίτημα έκδοσης προσωρινού διατάγματος.

Πέραν όμως από αυτό θα μπορούσαμε να προσθέσουμε και το εξής σχόλιο. Στην προκείμενη περίπτωση το αντικείμενο του προσωρινού διατάγματος δεν ήταν το αντικείμενο της αγωγής παρόλον που συνδέετο άμεσα με το χρέος. Η παλαιότερη αντίληψη ότι σε τέτοιες περιπτώσεις δεν προσφερόταν δυνατότητα έκδοσης προσωρινού διατάγματος διότι δεν ίσχυε το άρθρο 4 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 6, έχει υποκατασταθεί από την αντίληψη ότι το άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου έχει ευρύτητα που παρέχει τη δυνατότητα έκδοσης διαταγμάτων έξω από τα όρια του άρθρου 4 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου. Πρόκειται ωστόσο για εξουσία η οποία πρέπει να ασκείται με φειδώ, όχι ως μέτρο γενικής εξασφάλισης ενάγοντα που βρίσκεται αντιμέτωπος με την πληρωμή χρέους . Κλασικό παράδειγμα της εξαίρεσης που έχουμε υπόψη αποτελούν περιπτώσεις διαταγμάτων mareva εκεί όπου προκύπτει κίνδυνος απομάκρυνσης των περιουσιακών στοιχείων του χρεώστη από τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου, ιδίως όταν και ό ίδιος ο χρεώστης βρίσκεται εκτός. Δεν θέλουμε να πούμε ότι αυτές οι περιπτώσεις

εξαντλούν τις δυνατότητες. Δεν χρειάζεται όμως να προβούμε σε εξαντλητική αναφορά.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα»

Επίσης στην ***Spidertrade Com Finance Ltd v Κωστή Χατζηγαβριήλ (2003) 1 ΑΑΔ 121*** λέχθηκαν τα εξής στις σελίδες 125-126 :

«Το ακυρωθέν διάταγμα ήταν τύπου Mareva . Η δυνατότητα έκδοσης τέτοιων διαταγμάτων εισήχθη στην Αγγλία το 1975 με νομολογιακή μεταβολή της ως τότε επικρατήσασας πρακτικής που δεν αναγνώριζε την έκδοση προσωρινών διαταγμάτων για την δέσμευση περιουσιακών στοιχείων εναγομένου, όταν αυτά δεν αποτελούσαν το αντικείμενο της αγωγής, προς ικανοποίηση της τελικής απόφασης. Κρίθηκε πως η δικαστική επέμβαση ήταν σε ορισμένες περιπτώσεις αναγκαία και πως το άρθρο 45 του Supreme Court of Judicature (Consolidation) Act 1925 παρείχε σχετική εξουσία : βλ. Mareva Compania Naviera SA V. International Bulkcarriers SA [1975] 2 Lloyd's Rep. 509 και Nippon Yusen Kaisha v. Karageorgis [1975] 1 WLR 1093. Η Κυπριακή νομολογία υιοθέτησε τη νέα γραμμή δεδομένου ότι η προηγούμενη περιοριστική ερμηνεία του δικού μας αντίστοιχου άρθρου 32 του περί Δικαστηριών Νόμου Ν. 14/60 (όπως τροποποιήθηκε) στηριζόταν στην παλαιότερη Αγγλική αντίληψη και πρακτική ; βλ΄. Pastella Marine Co. Ltd v. National Iranian Tanker Co. Ltd [1987] 1 CLR 583. Οι πρώτες περιπτώσεις διαταγμάτων Mareva αφορούσαν εναγομένους εκτός δικαιοδοσίας οι οποίοι διατηρούσαν χρήματα σε τράπεζες εντός της δικαιοδοσίας με άμεσο κίνδυνο μεταβίβασης των χρημάτων εκτός

δικαιοδοσίας, ιδιαίτερα ενόψει της μεγάλης πιθανότητας επιτυχίας στην αγωγή. Μεταγενέστερα τέτοια διατάγματα κάλυψαν και την περίπτωση εναγομένων που διέμεναν εντός δικαιοδοσίας υπό ύποπτες όμως περιστάσεις που δημιουργούσαν ιδιαίτερο φόβο για το ενδεχόμενο μεταβίβασης των χρημάτων τους εκτός δικαιοδοσίας. – Rahman (Prince Abdul) v. Abu Taha and another [1980] W.L.R 1268- όπως και στην περίπτωση καθώς λέχθηκε στην Rasu Maritime SA v. Perusahaon [1978] Q.B. 664 εμπορευμάτων αντί χρημάτων.

Παρότι όμως το άρθρο 32 του Περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 παρέχει εντός των εκεί ρητώς προσδιορισθέντων ορίων , ευρεία διακριτική εξουσία για την έκδοση προσωρινών διαταγμάτων και παρότι η άσκηση αυτής της εξουσίας πρέπει να διατηρείται ελαστική , ελεύθερη από τυπικούς κανόνες , υπόκειται εντούτοις σε αρχές που αποβλέπουν σε διατήρηση της ισορροπίας στα δικαιώματα των διαδίκων. Η στέρηση , μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης την οποία ο εναγόμενος θα υποστεί με την δέσμευση περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν το αντικείμενο της αγωγής, δεν δικαιολογείται παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις , ήτοι σε εκείνες που καταδεικνύεται ότι ισχυρή αιτία αγωγής θα παρέμενε χωρίς αντίκρισμα λόγω άμεσου , απτού κίνδυνου απομάκρυνσης περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό προς παρεμπόδιση ικανοποίησης της αναμενόμενης απόφασης στην αγωγή. Είναι κατά την άποψη μας προφανές ότι η παρούσα δεν ήταν μια τέτοια εξαιρετική περίπτωση.

Όπως υποδείξαμε πρόσφατα στην <u>Marketrends (Capital Market) Ltd v. Γεωργίου , Πολ. Εφ. 11261</u>, ημερ. 13 Νοεμβρίου 2002, η εν λόγω

εξουσία «πρέπει να ασκείται με φειδώ, όχι ως μέτρο γενικής εξασφάλισης» για το ενδεχόμενο είσπραξης εξ αποφάσεως χρέους. Σε περιπτώσεις όπως η παρούσα ο συμβαλλόμενος μπορεί για την εξασφάλιση του να μεριμνήσει εκ των προτέρων. Αυτό εν προκειμένω έπραξε και η εφεσείουσα. Και δεν θα πρέπει να αναμένει από το Δικαστήριο ενίσχυση της εξασφάλισης σε βάρος του εναγομένου , ώστε να καλυφθεί το ενδεχόμενο ικανοποίησης τελικής απόφασης. Επομένως δεν εδικαιολογείτο ούτως ή άλλως η έκδοση του ζητηθέντος διαταγμάτος. Δεν χρειάζεται λοιπόν να επεκταθούμε.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα»

<u>ΤΡΙΤΟΙ ΜΗ ΔΙΑΔΙΚΟΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΟΙ</u>

Παρόλον ότι το διάταγμα απευθύνεται και δεσμεύει τον Εναγόμενο διάδικο, τρίτοι οι οποίοι λαμβάνουν γνώση του διατάγματος , οφείλουν συμμόρφωση προς αυτό *,* ***Pettit supra*** *:*

(a)Third party with notice of freezing injunction against defendant
Although the freezing injunction is an in personam order against the defendant, any third party who has notice of a freezing injunction which affects money or other assets of the defendant in his hands will be guilty of contempt of court if he knowingly assists in the disposal of assets, whether or not the defendant has notice of the injunction. Thus as soon as a bank is given notice of a freezing injunction it should freeze the defendant's bank account"

ΔΙΑΤΑΓΜΑ MAREVA ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Διάταγμα τύπου Mareva στρέφεται εναντίον Εναγομένου επί του οποίου το Δικαστήριο δέχεται δικαιοδοσία σε σχέση με περιουσιακά του στοιχεία εντός και εκτός Κύπρου , ***Pettit supra :***

p. 650

> *"As a matter of English law the court has jurisdiction to grant relief against any party properly before it in relation to assets wherever situate, for the freezing jurisdiction is not a territorial jurisdiction, but depends on the unlimited jurisdiction of the court in personam against any person (whether an individual or a corporation) who under English procedure was properly made a party to proceedings pending in England".*
>
> *"…it can be now be regarded as established that the court has jurisdiction to issue a freezing injunction over the defendant's assets wherever they may be. Such a worldwide injunction may be made before as well as after judgment. In the Court of Appeal Lord*

Donaldson MR agreed with the statement of Browne-Wilkinson VC at first instance that three requirements needed to be satisfied before taking what he referred to as 'the extreme step that is asked for in this case'.

First, he said, the special circumstances of the case must justify the exceptional order sought.

Secondly, he said, the order must be in accordance with the rationale on which a freezing injunction is based. The basic requirement is that the court should make an effective order to preserve assets against an effective enforcement can be obtained eventually if the claimant is successful at the trial. In the Court of Appeal Lord Donaldson MR pointed out that while the existence of sufficient assets within the jurisdiction is an excellent reason for confining the jurisdiction to such assets, other considerations apart the fewer the assets within the jurisdiction the greater the necessity for taking protective measures in relation to those outside it.

Thirdly , the order of the court should not conflict with the ordinary principles of international law".

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Με στόχο την παγοποίηση τους το Δικαστήριο δύναται να εκδώσει διάταγμα αποκάλυψης των περιουσιακών στοιχείων του Εναγομένου , ***Pettit supra :***

p.652

"(vii) Disclosure of assets

A v C [1980] 2 All ER 347 seems to have been the first reported case in which the question arose whether the court has jurisdiction to make an order for discovery in aid of a freezing injunction. In that case Goff J held that it had, and less than 10 years later Nicholls LJ was able to say, in Derby & Co Ltd v Weldon [1989] 1 All ER 469 that it was now established law that the English Courts have jurisdiction to make a disclosure order in respect of assets outside England and Wales both before judgment and after judgment".

ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΕΡΕΥΝΗΣ – ANTON PILLER

Το Διάταγμα ερεύνης αποσκοπεί στην διατήρηση μαρτυρίας και αποφυγή καταστροφής της σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας, ***Pettit supra*** :

p.653

(i) Origins

The search order slightly predates the freezing injunction. The first reported case is EMI Ltd v Pandit [1975] 1 All ER 418, decided on 5 December 1974, and the first Court of Appeal decision, the one which gave its original name to the order, was Anton Piller K G v Manufacturing Processes Ltd [1976] 1 All ER 779 , decided at the end of 1975. The practice of granting search orders was approved in principle by the House of Lords in Rank Film Distributors Ltd v Video Information Centre [1981] 2 All ER 76".

"..A claimant may believe that it is essential to his case to have inspection of documents or other things in the possession of the defendant, and may have reason to fear that if the defendant is forewarned there is a grave danger that vital evidence will be destroyed, for example that papers will be burnt , or lost, or hidden , or taken beyond the jurisdiction , and thus the ends of justice will be defeated. It was established long ago in the leading case of Entick v Carrington (1765) that no court has any power to use a search warrant to enter a man's house so as to see if there are papers or documents there which are of an incriminating nature, whether libels or infringements of copyright or anything else of the kind. In the Anton Piller case itself Lord Denning MR said : 'None of us would wish to whittle down that principle in the slightest' and no doubt in theory that principle remained unimpaired".

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΗΣ

Οι προϋποθέσεις οι οποίες αναγνωρίζει η Νομολογία είναι οι πιο κάτω , ***Pettit supra :***

p. 655

"(iii) Pre-conditions to making order
According to Ormod LJ in the Anton Piller case there are three essential pre-conditions to the making of an order. First, there must be an extremely strong prim facie case. Secondly, the damage, potential or actual , must be very serious for the plaintiff. Thirdly,

there must be clear evidence that the defendants have in their possession incriminating documents or things, and that there is a real possibility-that they may destroy such material before an application inter partes can be made. To these one may add Lord Denning MR's dictum that the inspection must do no real harm to the defendant or his case. Lastly , the court will normally want to be satisfied that the plaintiff is good for any damages which might ultimately be ordered against him on the undertaking in damages that he will be called upon to give as a condition of the order".

ΠΡΟΝΟΜΙΟ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΟΧΟΠΟΙΗΣΗ

Διάδικος δεν θα διαταχθεί να αποκαλύψει έγγραφο ή μαρτυρία του που τον ενοχοποιεί ποινικά , βλ. ***Pettit supra:***

p. 657

"(v) Privilege against self-incrimination
In Rank Film Distribution Ltd v Video Information Centre [1981] 2 All ER 76 the House of Lords held that a defendant would not be compelled to answer questions or disclose documents where compliance might involve self-incrimination including self-incrimination of civil contempt. There is no way in which a court can compel disclosure while at the same time protecting the defendant from the consequences of self-incrimination".

ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Διατάγματα ερεύνης εκδίδονται σήμερα πιο συχνά παρά ποτέ , βλ. ***Pettit supra :***

p. 658

> *"(vi) Exceptional or routine ?*
> *Between 1974 and 1986 the search order had ceased to be the very rare and exceptional remedy that had been envisaged in the early cases, and such orders were according to Scott J in Columbia Pictures Industries Inc v. Robinson [1986] 3 All ER 338 at 369 regularly applied for and granted in all divisions of the High Court. In no previous case had the propriety of the obtaining and execution of a search order been examined otherwise than in interim proceedings. Scott J of course accepted that search orders have become established as one of the tools of the administration of justice in civil cases with the main purpose of preserving evidence necessary fro the claimant's case. He was, however , concerned with the effect that such an order, made in secrecy ex parte , may have on the defendant. It had to be realized, he said, that a common , perhaps the usual, effect of the service and execution of an Anton Piller order is to close down the business which , on the applicant's evidence, being carried on the violation of their rights. If that is the intention of the applicants it is , he later stated, an improper one an abuse of the search order procedure".*

ΟΡΟΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ANTON PILLER

Οι όροι έκδοσης διατάγματος ερεύνης περιγράφονται στο ***Pettit supra :***

p. 659

"(vii) Guidelines
Scott LJ went on to lay down guidelines that should be applied bearing in mind the draconian and essentially unfair nature of the order from the point of view of the defendant. They are :

(i) Search orders should be drawn so as to extend no further than the minimum extent necessary to achieve the purpose for which they are granted.
(ii) A detailed record of the material taken should always be required to be made by the solicitors who execute the order before the material is removed from the defendant's premises.
(iii) No material should be taken from the defendant's premises by the executing solicitors unless it is clearly covered by the terms of the order. The practice which had grown up whereby the defendant is procured by the executing solicitors to give consent to additional material being removed is wholly unacceptable.
(iv) Seized material the ownership of which is in dispute, such as allegedly pirated tapes, should not be retained by the plaintiff's solicitors pending trial. It should be delivered to the defendant's solicitor as soon as he is no the record subject to an undertaking

/root/convert/apache-tomcat-6.0.20/temp/\u\u\u

for its safe custody and production , if necessary, at the trial. All documents which are removed should be immediately photocopied and returned.

(v) Affidavits in support of an application for a search order ought to err on the side of excessive disclosure. In the case of the material falling into the grey area of possible relevance, the judge, not the plaintiff's solicitors, should be the judge of relevance".

Στην Κύπρο εφαρμόστηκαν και υιοθετήθηκαν οι αρχές και νομολογία Anton Piller. Βλέπε ***<u>In re Pelekanos (1989) 1 CLR 178</u>*** . Ο Δικαστής Δημητριάδης αναφέρει τα πιο κάτω στην σελίδα 468 :

«The facts that led to these proceedings arose as a result of an interim order in the form of an Anton Piller one, by which an order was granted by the District Court of Nicosia and which prohibited the applicants from

(a) prating or disposing of the books, receipts contracts, documents and correspondence of applicant No. 3

(b) altering or destroying the books , receipts, contracts, documents and correspondence of applicant No. 3

(c) using machinery , tools , building material , labourers and personnel of applicant No. 3 for the purpose of erecting the blocks of flats under the names Pelekanos Court No. 10 and Pelekanos Court No. 11 situated at Nicosia and which belong to applicant No. 4"

Και στις σελίδες 469 και 472 αντίστοιχα :

«The order that was made is known as an Action Piller Order and it took its name from the case of Anton Piller K.G. v. Manufacturing Processes Ltd [1976] Ch. 55 (also [1976] 1 All ER 779).

The Anton Piller case was concerned with copyright infringement and misuse of confidential information. The plaintiff company was a German manufacturer of electric motors and generators which had designed a frequency converter for the particular purpose of supplying power to computers produced by IBM. The defendants , an English company and their two directors were the United Kingdom agents of the plaintiffs. The plaintiffs claimed that the defendants were in secret communication with other German manufacturers and were passing to them confidential information about the plaintiffs power units and details of a new converter , the disclosure of which could be most damaging to the plaintiffs.

To prevent the destruction by the defendants of documents in their possession relating to the plaintiffs machines or designs the plaintiffs applied ex parte in the Chancery Division of the High Court for an order requiring the defendants to permit the plaintiffs to enter the defendant's premises in order to inspect all such documents and remove them into the custody of the plaintiffs' solicitors and for an interim injunction to restrain the defendants from infringing their copyrights and disclosing confidential information.

Lord Denning MR in his judgment in the Anton Piller Case [1976] Ch. 55 at p.60 , had this to say:

Let me say at once that no court in this land has any power to issue a search warrant to enter man's house so as to see if there are papers or documents there which are of an incriminating nature, whether libels or infringements of copyright or anything else of the kind. No constable or bailiff can knock at the door and demand entry so as to inspect papers or documents. The householder can shut the door in his face and say Get out. That was established in the leading case of Entick v Carrington (1765) 2 Wils K.B 275. None of us would wish to whittle down that principle in the slightest. But the order sought in this case is not a search warrant. It does not authorise the plaintiffs solicitors or anyone else to enter the defendants premises against their will. It does not authorise the breaking down of any doors, not the shipping in by a back door, nor getting in by an open door or window. It only authorizes entry and inspection by the permission of the defendants. The plaintiffs must get the defendants permission. But it does do this: it brings pressure on the defendants to give permission. It does more. It actually orders them to give permission- with, I suppose, the result that if they do not give permission, they are guilty of contempt of count.

This may seem to be a search warrant in disguise.

Lord Denning , MR after proceeding to say that the making of an Anton Piller Order is not covered by the Rules of the Supreme Court

but that it was based on the inherent jurisdiction of the Court, asked himself when such an order could be made and at page 61 of the report I read this :

It seems to me that such an order can be made by a judge ex parte , but it should only be made where it is essential that the plaintiff should have inspection so that justice can be done between the parties : and when if the defendant were forewarned, there is a grave danger that vital evidence will be destroyed, that papers will be burnt or lost or hidden, or taken beyond the jurisdiction and so the ends of justice be defeated and when the inspection would do no real harm to the defendant of his case.

Nevertheless, in the enforcement of this order, the plaintiffs must act with the circumspection. On the service of it, the plaintiffs should be attended by their solicitor, who is an officer of the Court. They should give the defendants an opportunity of considering it and of consulting their own solicitor. If the defendants wish to apply to discharge the order as having been improperly obtained, they must be allowed to do so. If the defendants refuse permission to enter or to inspect , the plaintiffs must not force their way in. They must accept the refusal , and bring it to the notice of the Court afterwards, if need be on an application to commit.

And he pointed out (see p. 61 (E-F) that the Court was prepared to sanction the continuance of the issue of an Anton Piller order but only

in an extreme case where there is grave danger of property being smuggled away or of vital evidence being destroyed.

In the same case Ormrod LJ in delivering his judgment summed up the principle at pp 61-62 of the report. I am citing as follows:

The proposed order is at the extremity of this court's powers. Such orders , therefore, will rarely be made, and only where there is no alternative way of ensuring that justice is done to the applicant.

There are three essential pre conditions for the making of such an order , in my judgment. First there must be an extremely strong prima facie case. Secondly, the damage, potential or actual , must be very serious for the applicant. Thirdly, there must be clear evidence that the defendants have in their possession incriminating documents or things, and that there is a real possibility that they may destroy such material before any application inter partes can be made.

Counsel for the applicants has in effect submitted that an Anton Piller order can only be made where there is an interference with copyrights. However in the United Kingdom such orders were made in actions concerning monies due under an agency agreement (Yousif v Salama (1980) 1 WLR 1540) matrimonial cases (Emanuel v Emanuel [1982] 1 WLR 669) in instances to assist in execution of a judgment (Distributori Automatici Italia SpA v. Holford General Trading Co. Ltd [1985] 1 WLR 1066) but they have been refused where the plaintiffs sought evidence on which to base their action.

In the case before me and having read the arguments put forward by counsel for the applicants in his written address , I find that, although there may be good grounds for appealing against the reasons of the District Court for granting the order I have not been satisfied by the arguments put forward by the applicants that the District Judge had no jurisdiction in the circumstances of the case, to make the order complained of and for this reason I dismiss the application but in the circumstances I make no order as to costs:"

Δρ. Χρίστος Κληρίδης
Αν. Καθηγητής, Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο
8 Νοεμβρίου 2010